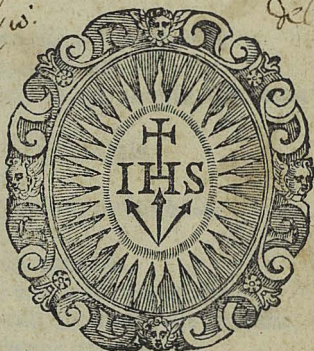

Compagnia di Gesù
1618. 1619.
dell'anno di Cristo 1618.
1618. 1619.

REGVLAE
SOCIETATIS
IESV.

di S. G.

del Bot.

VENETIIS, M D LXXX.

Cum facultate superiorum.

6
C
1109

REGVLA
SOCIETATIS
I. E. S. V.

VENETIIS, M. D. LXXX.
Caus. Facultatis S. Theologiae

I N D E X

REGVLARVM.

S VMMARIYM constitutionum pag. 5.	5.
De constitutionum necessitate.	5.
De fine, & ratione uiuendi societatis.	6.
De sacramentorum usu, & examine conscientia.	6.
De exuendo inordinato seculi affectu.	7.
De uera sui abnegatione.	7.
De Perfectionis solidarumque uirtutum studio.	9.
De cura interioris hominis.	11.
De paupertate.	11.
De castitate sensuumque custodia.	12.
De obedientia.	13.
De reddenda sui ratione.	16.
De unione, & conformitate mutua.	17.
De otio, & secularibus negotijs uitandis.	18.
Quæ ratio habenda ualetudinis.	18.
De constitutionum ac regularum obseruatione.	20.
Regulæ communes.	21.
Quæ quisque erga se seruare debeat.	21.
Seruanda erga superiores.	23.
Seruanda erga domesticos.	24.
Seruanda erga extraneos, & cum foras eundum est.	26.

A 2 Regulæ

I N D E X.

Regulæ Modestia.	29.
Regulæ Præfecti Ecclesiæ.	31.
Catalogus Missarum , & orationum .	37.
Regulæ Sacerdotum.	45.
Regulæ concionatorum .	51.
Regulæ eorum qui in missionibus uersantur.	56.
Regulæ Peregrinorum .	64.
Regulæ præfecti lectorum ad mensam .	67.
Regulæ Præfecti sanitatis.	70.
Regulæ Præfecti bibliothecæ.	71.
Regulæ Aeditui.	74.
Regulæ Infirmarii.	78.
Regulæ lanitoris.	81.
Regulæ custodis uestium.	83.
Regule emptoris.	85.
Regulæ Dispensatoris.	86.
Regulæ Præfecti refectorij.	87.
Regulæ coqui.	90.
Regulæ excitatoris.	91.
Regulæ noctu cubicula uisitantis .	92.
Epistola P. Ignatij.	93.
Formula uotorum simplicium .	113.
Catalogus Prouinciarum societatis .	115.

SUMMARIVM EARVM
CONSTITVTIONVM,

quæ ad spiritualem nostrorum in-
stitutionem pertinent, & ab
omnibus obseruan-
dæ sunt.

I

QVAMVIS *summa sapientia,*
& bonitas Dei Creatoris nostri,
ac d' mini, sit quæ conseruatura
est, gubernatura, atque promotura
in suo sancto seruitio hanc minimam Societatem
Iesu, ut eam dignata est inchoare: Ex parte ve-
ro nostra interna caritatis, & amoris illius lex,
quam Sanctus Spiritus scribere, & in cordibus
imprimere solet potius, quam ulla externa consti-
tutiones ad id adiutura sit: Quia tamen suaui di-
spositio diuinæ prouidentie suarum creaturarum
cooperationem exigit, & quia Christi Domini no-
stri Vicarius ita statuit, & Sanctorum exempla,
& ratio ipsa nos ita docet in domino: necessarium
esse arbitramur constitutiones conscribi, quæ in-
uent ad melius in uia incepta diuini obsequij proce-

De consti-
tutionum
necessitate.
In proæ.
const. §. 1.

A 3 dendum

dendum iuxta instituti nostri rationem .

De fine & ratione uiuendi Societatis .

In ex. c. 1.

§. 2.

Par. 3. c. 2.

lit. G. & p.

6. c. 3. §. 5.

In ex. c. 1.

§. 6.

2 Finis huius Societatis est, non solum salutis, & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia uacare; sed cum eadem impense in salutem, & perfectionem proximorum incumbere.

3 Nostræ uocationis est diuersa loca peragrarè, & uitam agere in quauis mundi plaga, ubi maius Dei obsequium, & animarum auxilium speratur.

4 Ratio uiuendi in exterioribus (iustas ob causas, maius Dei obsequium semper intuendo,) communis est; nec ullas ordinarias pœnitentias, uel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet; sed illas assumere quiuis poterit, quæ sibi uidebuntur cum approbatione Superioris ad maiorem sui spiritus profectum conuenire, & quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.

De sacramentorum usu, & examine cōscientiæ.

In ex. c. 4.

§. 41.

a Par. 6. c.

1. §. 2.

5 Ipso initio sui in Societatem ingressus debet quisque generalem totius uitæ confessionem apud aliquem Sacerdotem a Superiore assignatum facere, & posteam Sacratissimum Christi domini Corpus sumere, & sic sexto quoque mense eodem modo generaliter ab ultima inchoando confitebitur.^a Et omnes tam professi, quam formati coadiutores semel singulis annis parati esse debent ad confessionem generalem, quæ ab ultima generali inchoetur, ei quem Superior sibi substituerit, faciendam.

Par. 3. c. 1.

§. 11.

b In ex. ca.

4. §. 25.

6 Utantur quotidie omnes conscientiæ suæ examinatione consueta: b Si Sacerdotes non fuerint, confiteantur

teantur oportet, & Sanctissimum sacramentum Eucharistia sumant octauo quoque die: & unus omnium sit confessorius a Superiore constitutus, quod si fieri non poterit, quisque certe suum stabilem habeat confessorium, cui ipsius conscientia prorsus aperta sit.

c Par. 3. c. 6.
1. §. 11.

7 Qui autem alij, quam suo confessorio designato confiteretur, debet postmodum (quantum recordari poterit) eidem suo confessorio totam suam conscientiam aperire, ut, nihil ignorando, quod ad eam pertineat, melius in domino possit eundem iuuare.

Par. 3. c. 1.
lit. Q. &
par. 6. c. 3.
§. 2.

8 Vnusquisque eorum, qui Societatem ingrediuntur, consilium illud Christi sequendo, Qui dimiserit patrem & matrem existimet sibi patrem, matrem, fratres, & sorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum; imò sibi dictum existimet uerbum illud, Qui non odit patrem, & matrem, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus.

De exuendo inordinato seculi affectu.
In ex. c. 4.
§. 7.

9 Et ita curandum ei est, ut omnem carnis affectum erga sanguine iunctos exuat, ac illum in spiritualem conuertat, eosque diligat eo solum amore, quæ ordinata caritas exigit, ut qui mundo, ac proprio amori mortuus, Christo Domino nostro soli uiuit, eumque loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet.

In ex. c. 4.
§. 7.

10 Ad maiorem in spiritu profectum, & præcipue ad maiorem submissionem & humilitatem propriam contentus esse quisque debet, ut omnes errores, & defectus ipsius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo, & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui

De uera sui abnegatione.
In ex. c. 4.
§. 8.

extra confessionem eas acceperit, manifestentur.

11 Boni etiam omnes consulant ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare; ac manifestare sese inuicem sint parati debito cum amore, & caritate ad maiorem spiritus profectum, praesertim ubi a Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita praescriptum, aut interrogatum ad maiorem Dei gloriam.

In ex. e.

4. S. 44.

12 Diligenter animaduertant oportet (magnificiendo, summi que momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris, ac domini nostri) quāto opere iuuat, ac conferat ad uitae spiritualis profectum omnino, & non ex parte ab horrere ab omnibus, quae mundus amat, & amplectitur, & admittere, & concupiscere totis uiribus quidquid Christus dominus noster amauit, & amplexus est. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quae mundi sunt, sequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia honores, scilicet famam, magni nominis estimationem in terra, sicut mundus eos edocet: sic qui procedunt in spiritu, & serio Christum dominum nostrum sequuntur, amant, & ardentem exoptant, quae ijs omnino contraria sunt, indui nimirum eadem ueste, ac insignibus domini sui pro ipsius amore, ac reuerentia; adeo ut si sine offensione ulla diuina maiestatis, & absque proximi peccato foret, uellent contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac stulti haberi, & existimari (nulla ta-
men

men ad id pereos data occasione) eò quod exoptant assimilari, ac imitari aliquo modo creatorem, ac dominum nostrum Iesum Christum, eiusque uestibus, & insignibus indui: quandoquidem illas ipse propter maiorem profectum nostrum spiritualem, induit, nobisque exemplum dedit, ut in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia aspirante, eum imitari, & sequi, cum uera sit uia, quæ ducit homines ad uitam, uelimus.

13 Ut melius ad hunc perfectionis gradum in spirituali uita tam pretiosum perueniatur, maius, ac impensius studium cuiusque sit querere in domino maiorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem.

In ex. c. 4.
§. 46.

14 In exercendis officijs abiectis, & humilibus proptius ea suscipi cõuenit a quibus sensus magis abhorrebit: si quidẽ iniunctũ fuerit, ut in eis se exerceat.

In ex. c. 4.
§. 28.

15 Anteuertere oportet tentationes adhibitæ earum contrarijs: ut cum quis animaduertitur ad superbiam esse propensus, exerceri is debet in rebus abiectionibus, quæ ad humiliandũ ipsum utiles futuræ uideantur: & sic de alijs prauis animæ propensionibus.

Par. 3. ca.
1. §. 13.

16 Omnes constanti animo incumbamus, ut nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possumus in absoluta omnium constitutionum obseruatione, nostrique instituti peculiari ratione adimplenda prætermittamus.

De perfectionis, solidarumque uirtutum studio.
Par. 6. c. i.

17 Omnes, qui se Societati addixerunt in uirtutum

§. 1.
P. 10. §. 3.

tum solidarum, ac perfectarum, & spiritualium rerum studium incumbant: ac in huiusmodi maius momentum, quam in doctrina, uel alijs donis naturalibus, & humanis constitutum esse ducant: Hæc enim interiora sunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanere ad finem nobis propositum oportet.

Par. 3. ca. 1.
§. 26.

18 Omnes rectam habere intentionem studeant non solum circa uitæ suæ statum, uerum etiam circa res omnes particulares, id semper in eis sincere spectantes, ut seruiant, & placeant diuinæ bonitati propter se ipsam, & propter caritatem, & eximia beneficia, quibus præuenit nos potius, quam ob timorem pœnarum, uel spem premiorum (quamuis hinc etiam iuuari debeant) & in omnibus querant Deum exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, ut affectum uniuersum in ipsarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo iuxta sanctissimum, ac diuinam ipsius uoluntatem.

Par. 3. ca. 1.
§. 27.

19 In concionibus domesticis de ijs crebrò tractent, quæ ad sui abnegationem, & in uirtutibus profectum, & omnimodam perfectionem attinent, ad ea se inuicem exhortando, & præcipuè ad unionem & caritatem fraternam.

Par. 3. ca. 1.
§. 22.

20 Magnopere conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas, & caritas. Et in uniuersum loquendo, quanto aliquis se arctius Deo astrinxerit, & liberaliorem

raliorem erga summam maiestatem se præstiterit, tanto eum in se liberaliorem etiam experietur: & ipse in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona spiritualia uberiora recipienda.

21 Postquam aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi cura re non debet, sed in suo perfici, & obsequio Dei, & gloriæ sese impendere.

P. 5. c. 4.
§. 5. & in
ex. c. 6. §.
5. & 6.

22 Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro mensura gratiæ Dei ipsis communicatæ insistant.

De cura in
terioris ho
minis.

23 Ab illusionibus dæmonis in suis spiritualibus exercitationibus caueant, & se contra omnes tentationes tueantur: simul rationes sciant, quæ adhiberi possint, ut eas superent: & ad ueras, solidasque uirtutes consequendas insistant: siue plures adsint uisitationes spirituales, siue pauciores: curent uero semper in uia diuini seruitij progressum facere.

par. 3. c. 1.
§. 20. & p.
4 c. 4. §. 3.
& 4.

24 Paupertas, ut murus religionis firmus diligenda, & in sua puritate conseruanda est, quantum diuina gratia aspirante fieri poterit.

par. 3. c. 1.
§. 10.

De pauper
tate p. 6. c.
2. §. 1.

25 Diligent omnes paupertatem, ut matrem, & iuxta mensuram sanctæ discretionis suis temporibus eius effectus aliquos experiantur: a nullaque re tanquam propria utantur: c paratique sint ad mendicandum ostiatim, quando uel obedientia, uel necessitas id exiget.

Par. 3. c. 1.
§. 25.
d Ibidem.
§. 7.

e Par. 6. c.
2. §. 10.

26 Victus, uestitus, & lecturatio erit ut pauperius

In ex. ca. 4.
§. 26.

peribus accommodata: & unusquisque sibi persuadeat, quod quæ uilissima erunt ex ijs, quæ domi sunt, ei tribuentur propter ipsius maiorem abnegationem, & spiritualem profectum.

Par. 3. c. 1. §. 8. 27 Intelligant omnes, quod mutuo dare, & accipere, uel dispensare quidquam de ijs, quæ domi sunt minime possunt, nisi Superior conscius consensum præstiterit.

Par. 6. c. 2. §. 7. & in ex. c. 1. §. 3. 28 Omnes, qui sub obedientia sunt Societatis, meminerint se gratis dare debere, quæ gratis accipiunt, nec postulando, nec admittendo stipendium, uel eleemosynas ullas, quibus missæ, uel confessiones, uel prædicationes, uel quoduis aliud officium ex ijs, quæ Societas iuxta nostrum institutum exercere potest, compensari uideatur: ut sic maiori cum libertate possit, & proximorum ædificatione in diuino seruitio procedere.

De castitate, sensu que custodia. 29 Quæ ad uotum castitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum constet, quam sit perfecte obseruanda, nempe enitendo angelicam puritatem imitari & corporis, & mentis nostræ munditiæ.

Par. 6. c. 1. §. 1. Par. 3. c. 1. §. 4. 30 Omnes diligentissime curent portas sensuum suorum (oculorum præcipue, aurium, & lingue) ab omni inordinatione custodire, ac se in pace, & pura humilitate interna conseruare, & eam in silentio, cum id obseruandum est: cum autem loquendum in circumspectione, & ædificatione uerborum, & modestia uultus, ac maturitate incessus, motuumque

tuumque omnium sine ullo impatientie, aut superbia signo exhibere, in omnibus procurando, atque optando potiores partes alijs deferre, omnes in animo suo tanquam sibi superiores ducendo, & exterius honorem, ac reuerentiam, quam exigit cuiusque status cum simplicitate, & moderatione religiosa exhibendo: atque ita fiat, ut se mutuo considerantes in deuotione crescant, Deumque dominum nostrum laudent, quem quisque in alio, ut in illius imagine agnoscere studeat.

31 In refectioe corporis curandum est, ut temperantia, modestia, & decentia interius, & exterius in omnibus obseruetur. Premittatur benedictio, & sequatur actio gratiarum, quas omnes agere debent cum ea, qua par est, deuotione, & reuerentia. Et dum corpus edendo reficitur, sua etiam anime refectio prebeatur.

Par. 3. 6.
l. §. 2.

32 Expedit in primis ad profectum, & ualde necessarium est, ut omnes perfecta obedientie se dedant, Superiorem (quicumque ille sit) loco Christi domini nostri agnoscentes, & interna reuerentia, & amore eum prosequentes: nec solum in executione externa eorum, qua iniungit integre, prompte, fortiter, & cum humilitate debita, sine excusationibus, & obmurmurationibus obediant, licet difficilia, & secundum sensualitatem repugnantia iubeat: uerum etiam conentur interius resignationem, & ueram abnegationem propriae uoluntatis,

De obediētia. par. 3.
c. 1. §. 23.

tatis, & iudicij habere, uoluntatem, ac iudicium suum cum eo, quod Superior uult, & sentit, in omnibus rebus (ubi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, proposita sibi uoluntate, ac iudicio Superioris pro regula suae uoluntatis, & iudicij: quo exactius conformentur primae, ac summae regulae omnis bonae uoluntatis, & iudicij, quae est aeterna bonitas, & sapientia.

Par. 1. ca.
10. S. 5.

33 Liberam sui ipsorum, rerumque suarum dispositionem omnes cum uera obedientia Superiori relinquunt, nihil ei clausum, ne conscientiam quidem propriam tenendo, non repugnando, non contradicendo, nec ulla ratione iudicium proprium ipsius iudicio contrarium demonstrando: ut per unionem eiusdem sententiae, & uoluntatis, atque per debitam submissionem melius in diuino obsequio conferuentur, & progrediantur.

I Par. 6. ca.
1. S. 1.

34 Omnes obedientiam plurimum obseruare, & in ea excellere studeant: nec solum in rebus obligatorijs, sed etiam in alijs: licet nihil aliud, quam signum uoluntatis Superioris sine ullo expresso praeccepto uideretur. Versari autem debet ob oculos Deus Creator, ac dominus noster, propter quem homini obedientia praestatur: & ut in spiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curandum est.

Par. 6. c. 1.
S. 1.

35 Ad Superioris uocem perinde, ac si a Christo domino egrederetur, quam promptissimi simus, re qua-

re quauis, atque adeo litera a nobis inchoata, nec dum perfecta studio celeriter obediendi relicta.

36 Ad eum scopum uires omnes, ac intentionem in domino conuertamus: ut sancta obedientia tum in executione, tum in uoluntate, tum in intellectu sit in nobis semper omni ex parte perfecta, cum magna celeritate, spirituali gaudio, & perseuerantia, quicquid nobis iniunctum fuerit, obeundo, omnia iusta esse nobis persuadendo, omnem sententiam, ac iudicium nostrum contrarium cæca quadam obedientia abnegando.

37 Quisque sibi persuadeat, quod, qui sub obedientia uiuunt, se ferri, ac regi a diuina prouidentia per superiores suos sinere debent perinde, ac si cadauer essent, quod quoquo uersus ferri, & quacunque ratione tractari se sinit: uel similiter, atque Senis baculus, qui ubicunque, & quacunque in re uelit eo uti, qui eum manu tenet, ei inseruit.

38 Adimplere quisque debet quasuis pœnitentias, quæ propter defectus, & negligentiam suam, uel quiduis aliud fuerint iniunctæ. Pœnitentias uero huiusmodi prompta uoluntate admittere deberet cum uero emendationis, & spiritualis profectus desiderio, etiam si propter defectum non culpabilem iniungerentur.

39 Cum aliquis ad ministeria culinæ obeunda ingreditur, uel ad eum iuuandum, qui coquus est, eidem obedire cum magna humilitate in rebus omnibus ad ipsius

par. 6. c. 1.
§. 1.

par. 6. c. 1.
§. 1.

In ex. 6. 4.
§. 33.
f. Par. 3. c. 6.
I. S. 15.

In ex. 6. 4.
§. 29.

2° Par. 3. c.
3. §. 2. 4.

ipsius officium pertinentibus debet. 8. Atque valde necessarium est, ut omnes non solum Superiori Societatis, uel domus, sed etiam subordinatis officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperunt, obediant: & assuescant non intueri, quis ille sit, cui obediunt, sed potius quis ille propter quem, & cui in omnibus obediunt, qui est Christus dominus.

Par. 3. c. 1.
lit. B. & in
ex. c. 4. §. 6.

4° Si aliquis ex ijs, qui domi sunt, cuiquam scriberet non nisi obtenta facultate, & literis ei ostensis, quem Superior destinauerit, id faciet. Si ad eundem litera mitterentur, ei primo reddentur, qui a Superiore fuerit constitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem sunt destinate: prout in domino expedire ad maius ipsius bonum, & Dei gloriam existimabit.

De reddenda
sui ratione.

In ex. c. 4.
§. 36.

4° Quicumque hanc Societatem in domino sequi uolet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere sub sigillo confessionis, uel se creti, uel quacunque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipsius consolationem fuerit, debet conscientiam suam magna cum humilitate, puritate, & caritate manifestare, re nulla, qua dominum uniuersorum offenderit celata: & totius anteactae uitae rationem integram, uel certe rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit, Societatis, uel cui ex Prepositis, uel alij ex inferioribus ille iniungeret (prout magis conuenire uideretur) reddat & sexto quoque mense rationem hanc sui ab ultima, quam reddiderit, incipiendo quif-
que

que reddet. ^h Sic etiam uidetur, quod coadiutores *h* *Ibidem* §. 40. & par. 6. c. 1. §. 2.
 reformati, & professi singulis annis, uel crebrius, nisi Superiori uidebitur, suae conscientiae rationem dicto modo ei reddant.

42 Nullam debent celare tentationem, quam *par. 3. c. 1. §. 12.*
 Praefecto rerum spiritualium, uel Confessario, uel Superiori non aperiant, Imo uero totam animam suam illis integre manifestam esse pergratum habeant: nec solum defectus aperiant, sed etiam poenitentias, uel mortificationes, & deuotiones, ac uirtutes omnes, uoluntate pura optantes ab illis dirigi, sicubi a rectitudine deflecterent, nolentes suo proprio sensu duci, nisi conueniat cum iudicio illorum, quos Christi domini nostri loco habent.

43 Idem sapiamus, idem, quoad eius fieri possit, dicamus omnes iuxta Apostolum. Doctrinae igitur differentes non admittantur, nec uerbo in concionibus, uel lectionibus publicis, nec scriptis libris (qui quidem edi non poterunt in lucem sine approbatione, atque consensu Praepositi Generalis). Imo & iudiciorum de rebus agendis diuersitas, quae mater esse solet discordiae, & inimica unionis uoluntatum, quantum fieri potest, euitari debet. Unio uero, & conformitas mutua diligentissime curanda est, nec, quae ei aduersantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternae caritatis uinculo melius, & efficacius possint se diuino obsequio, & auxilio proximorum impendere.

De unione, & conformitate mutua.

Par. 1. 6.

§. 13.

44 In Societate nec sit, nec sentiatur animorum propensio ad partem alterutram factionis, quæ esset fortassis inter Principes, uel Dominos Christianos: sed sit potius quidam uniuersalis amor, qui partes omnes (licet sibi inuicem contraria sint) in Domino nostro amplectatur.

de otio, & secularibus negotijs uitandis.

p. 3. cap. 1.

§. 6.

par. 6. c. 3.

§. 7.

45 Omnes quamdiu corpore bene ualent, in spiritualibus, uel exterioribus rebus habeant, in quo occupentur: ne otium malorum omnium origo, quo ad eius fieri possit, domi nostræ locum habeat.

46 Vt plenius possit Societas rebus spiritualibus iuxta suum institutum uacare, quo ad eius fieri poterit, a negotijs secularibus abstineat (qualia sunt testamentariorum, uel executorum, uel procuratorum rerum ciuiliū, aut id genus officia) nec ea ullis precibus adducti obeunda suscipiant, uel in illis se occupari sinant.

Quæ ratio habenda ualeitudinis.

par. 3. c. 2.

§. 1.

47 Vt nimia sollicitudo in ijs, quæ ad corpus pertinent, reprehensibilis est: ita cura moderata tuendæ ad diuinum obsequium ualeitudinis, ac uirium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda est: Et ea de causa cum animaduertent aliquid sibi nocere, uel aliquid aliud necessarium esse circa uictum, uestitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & sic de alijs rebus admoneant omnes ea de re Superiorem, uel quem ad id Superior constituerit, duo interim obseruantes: Primum, ut antequam ad eum quid referant, se ad orandum recipiant,

recipiant, & post orationem si senserint rem dese-
rendam ad Superiorem, id faciant: Alterum, vt
cum uerbo, aut scripto breui (ne excidat memoria)
Superiori rem exposuerint, ei totam curam rei ex-
posita relinquunt: & quidquid ille statuerit, opti-
mum ducant: nec contendere, aut urgere per se,
uel alium (sue concedatur quod petitur, sue non)
pergant: quandoquidem sibi persuadere debent id
magis expedire ad diuinum obsequium, ac suum ma-
ius bonum, quod Superiori re-intellecta, in domino
uisum fuerit.

48 Vt non expedit tanto labore corporali quem-
quam onerari, vt spiritus obruatur, & corpus de-
trimentum patiatur: ita aliqua corporalis exercita-
tio, que utrumq; inuuet, omnibus communiter con-
uenit, etiam illis, qui mentalibus exercitijs debent
insistere: que quidem externis interrumpi deberent
& non continuari, nec sine mensura discretionis
assumi.

49 Corporis castigatio immoderata esse non de-
bet, nec indiscreta in uigilijs, & abstinentijs, & alijs
pœnitentijs externis, ac laboribus, que & nocumen-
tum asserre, & maiora bona impedire solent. Ideo
suo confessorio detegi ab vnoquoque conuenit quid-
quid in hac parte faciat.

50 Aegritudinis tempore non solum obseruare
vnusquisque obedientiam magna cum puritate de-
bet erga Superiores spirituales, vt ipsius animam

B a regant:

Par. 3. c. 2.

§. 4.

Par. 3. c. 2.

§. 5.

In ex. 6. 4.

§. 3. 2.

regant: sed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & infirmorum praefectos, ut corpus eius regant.

In ex. c. 4.

§. 32.

51 Præterea qui ægrotat humilitatem, & patientiam suam præferendo non minorem ædificationem, dum morbo laborat, ijs, qui ipsum inuisent, & cum eo versabuntur, & agent, quam dum valebat corpore, ad maiorem Dei gloriam præstare curet, ¹ verbis pijs, & ad ædificationem facientibus utendo, quæ ostendant ægritudinem acceptari, ut donum de manu Creatoris, ac domini nostri: quandoquidem non minus donum est, quam sanitas.

¶ Par. 3. c.

1. §. 17.

De cõstitutionum, ac regularum obseruatione

Par. 10.

§. 13.

¶ Par. 3. c. 1.

§. 32.

¶ Par. 3. c. 1.

§. 32.

52 Omnes demum obseruationi Constitutionum studeant: ad quam easdem scire saltem, quæ ad quem libet pertinent, necesse est. quare legere, vel audire easdem singulis mensibus oportebit.

53 Aliquoties singulis annis omnes à Superiore sibi pœnitentias iniungi propter defectum obseruationis Regularum petant: ut hæc cura iudicium sit illius, quam de suo profectu spirituali in via Dei quisque habet.

RÈGV-

REGVLAE COMMVNES.

*Qua quis-
que erga se
seruare de-
beat.*

I **S**INGVLI praefinitum sibi tempus
sue conscientiae bis quotidie examinan-
da, orationi, meditationi, lectioni; *Par. 4. c. 4.
§. 3. & 4.*
impendant cum omni diligentia in Domino.

2. Omnes quotidie sacro decenter intersint, &
concionem, lectionemq; sacram, cum in templo no-
stro habeatur, audiant. *Par. 4. c. 4.
§. 3. & 4.*

3. Singuli statuto die, & assignato sibi confessorio
confiteantur, & non alteri sine Superioris facultate. *Par. 3. d. 1.
§. 11. &
par. 6. c. 3.*

4. In abstinentia sextae seriae Societatis consuetu-
do seruetur. *§. 2. & in
bul. 3.
Paul. 3.*

5. Nullus mortificationem publice faciat, nec
concionetur, nisi superiore approbante.

6. Nemo pecuniam apud se habeat: apud alium
vero nec pecuniam, nec quicquam aliud. *In ex. c. 4.
§. 4.*

7. Libros nemo habeat sine facultate: in ijs ve-
ro, quibus uti licet, nec scribat quicquam, nec no-
tam ullam imprimat. *2 Par. 4. c.
6. lit. G.*

8. Nemo rem ullam ex domo, vel ex alterius cu-
biculo sibi usurpet, aut ab externo donatam, com-
modatamue sibi, aut alij accipiat, sine Superioris
licentia.

B 3 9 M

9 *Ad maiorem vnionem eorum, qui in societa-
te viuunt, maiusque auxilium eorum, apud quos
habitant, singuli addiscant eius regionis linguam,
in qua resident, nisi forte ipsorum natia illic esset
utilior: b salua tamen latini sermonis lege in ijs, qui
literis dant operam.*

10 *Cui fuerit alicuius rei cura comissa, si impe-
dimentum aliquod interuenerit, mature admoneat
aliquem ex Superioribus, ut prouideat.*

11 *Nullus ita cubiculum suum claudat, quin
aperiri extrinsecus possit, aut arcam, seu quicquam
aliud habeat obseratum absq; Superioris facultate.*

12 *Aperta fenestra nemo noctu dormiat, c nec
sine indusio, aut non coopertus.*

13 *Nemo cubiculo egrediatur, nisi decenter ve-
stitus.*

In ex. c. 6. §. 6. 14 *Nemo eorum, qui ad domestica ministeria
admittuntur, aut legere discat, aut scribere, aut si
aliquid scit, plus literarum addiscat: nec quisquam
eum doceat sine Prepositi Generalis facultate: sed
satis ei erit sancta cum simplicitate, & humilitate
Christo Domino nostro seruire.*

par. 4. c. 15 *Signo campanae constitutis horis audito, om-
nes statim uel imperfecta liera relictis ad id, ad
quod uocantur se conferant.*

16 *Vt consulatur valetudini, nemo extra con-
sueti tempora bibat, nec extra domum cibum si-
mat absque facultate superioris.*

Qui

17 Qui male se habere præter solitum senserit, par. 3. c. 2.
 id infirmario, vel præfecto infirmorum, aut Superi- 9. 6.
 riori referat: nemo vero medicinam ullam accipiat,
 aut medicum eligat, vel consulat, nisi approbante
 Superiore.

18 Singuli, etiam si Sacerdotes sint, cum pri-
 mum surgunt, lectum operiant, eumque, & reli-
 qua componant hora consueta: & scopis cubicu-
 lum uerrant tertio saltem quoque die, exceptis ijs,
 qui ob occupationes maioris momenti, aut ualetu-
 dinis causa, iudicio superioris subleuandi sunt.

19 Mundities, quæ & ad valetudinem, & ad ædi-
 ficationem confert, omnibus cura sit, tam circa
 se ipsos, quam circa alia omnia.

20 Singuli has regulas, & officiorum suorum
 habeant, atque intelligant sibi que faciant familia-
 res, ac earum memoriam mensibus singulis eis le-
 gendis, uel audiendis renouent: qui tamen peculia- par. 4. c.
 ria ministeria coadiutorum obeunt, eas, que ad ip- 10. lic. 1.
 sorum officia pertinent singulis hebdomadis repe-
 tant.

21 Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Su Seruanda
 periorum admoneat, ut ei ipse pro paterna in suos erga Superiores.
 cura, ac prouidentia conuenienti remedio possit oc-
 currere.

22 Quæ à Superioribus circa administrationem
 agenda sunt, re no curiose ab alijs exquirat; aut
 coniecturam faciendo de ijs sermonem misceat; sed

unusquisque sibi, ac muneri suo attendens, quicquid de se, atque alijs constituendum erit, tanquam de manu Dei expectet.

23 Omnes caput aperiunt suis superioribus, & sacerdotibus ijs, qui sacerdotes non sunt, discipuli etiam suis praeceptoribus. Unusquisque autem superiores alloquatur magna cum reuerentia: is vero, quem superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter, & sine interpellatione audiat.

24 Si cui a superiore denegatum aliquid fuerit, alium superiorem ne adeat super eare, quin ei aperiat, quid sibi ab alio fuerit responsum, & quas ob causas negatum.

Seruanda
erga dome-
sticos.

25 Extra tempora recreationi assignata hac ratione silentium seruandum est, ut nemo loquatur, nisi obiter, & per paucis, aut de rebus necessarijs, praesertim in Ecclesia, sacristia, & Refectorio: in missa uero, concione, mensa lectionibus, & disputationibus, si quid priuatim dicere necesse erit, breuissime, & submissa uoce suggeratur.

Par. 1. c. 4.
§. 4. & lit.
A.

26 Nemo praeter eos, qui a superiore deputati fuerint, loquatur cum ijs, qui in prima probatione versantur: excipiuntur tamen usitatae salutationes, quas cum alijs alijs obuij sunt, caritas religiosa exigit.

27 Omnes demissa uoce, ut religiosos decet loquantur: nullusque cum alio contendat: sed si qua in re nobis est diuersa sententia, eaque uidetur manifesta-

nifestanda, rationes modestè, & cum caritate asferantur eo animo, ut suus veritati sit locus, non ut in ea re superiores videantur.

28 Qui facultate accepta egrotos inuisent, non solum demissa voce loquantur, sed tanta etiam moderatione, ut illis molesti non sint, atque de ijs agant, quæ & exhilarare, & consolari egrotos, circumstantesque edificare in Domino possint.

29 Caueant sibi omnes ab illo affectu, quo alie de alijs nationibus sinistre sentire, aut loqui solent, quin potius & bene sentiant, & peculiari affectu diuersas a sua nationes prosequantur in Domino: ac proinde nemo bella, contentiones ue inter Christianos principes in colloquium inducat.

30 Nemo prætereos, quibus per superiorem licet quicquam alijs iubeat, aliosue reprehendat: aut quæ domi acta, vel agenda sunt, cum externis communice, nisi superiori id probari intelligat.

31 In alterius officium nemo se ingerat: in locum uero alieno ministerio deputatum nullus ingrediatur sine facultate superioris, aut præfecti illius loci in rebus necessarijs.

32 Nemo in alienum cubiculum ingrediatur sine generali, aut speciali superioris facultate: quod si aliquis intus sit, non prius aperiat ostium, quam post pulsus audiat, ingredi, & tandiu aperta sit ianua, quandiu intus una fuerint.

33 Ut ea, quæ religiosos decet, grauitas, & modestia

PAR. 10. §.

13.

PAR. 4. CA.
10. §. 6.

deſtia retineatur, nemo alium etiam iocotangat, præterquam in ſignum caritatis amplexando, cum quis aut abit, aut redit peregre.

34 Nemo dum menſe accumbit, cuiquam ex noſtris præterquam ei ſuperiori, qui præeſt toti domui, aut collegio, caput aperiatur.

35 Cum aliquid in menſa cuiquam deeſt, iſ qui illi aſſidet, admoneat eum, qui miniſtrat.

*Seruanda
erga extra-
neos, &
cum foras
eundem
eſt.*

36 Domi nemo loquatur cum externis, aut alios ad id uocet ſine facultate generali, aut particulari ſuperioris.

37 Nemo cuiuſquam externi ad domeſticum, aut domeſtici ad externum mandata deferat, aut literas inſcio Superiore: ſeculares autem rumores, qui foris audiuntur, ne temere, & ſine fructu narrentur.

38 Nemo ab externis conſilium petat ſine facultate Superioris.

39 Nemo ſcriptas dabit, aut mittet cuiquam externo, uel domeſtico inſtructiones ſpirituales, aut meditationes; nec exercitia ſpiritalia ſocietatis alicui communicabit; niſi a Superiore id approbetur.

*par. 6. c. 3.
§. 7. & par.
9. c. 6. §. 4.*

40 Nemo cuiuſquam negotij etiam pij, ſine facultate Superioris curam ſuſcipiat, nec ad id operam ſuam promittat, aut ſe propenſum oſtendat: ſecularia uero negotia, ut quæ ſunt a noſtro inſtituto aliena, & uehementer a ſpiritalibus auocant, multo

multo magis auersari conuenit.

41 Omnes, pro ratione sui gradus, data commoda occasione, enituntur pijs colloquijs proximum ad meliora promouere; & consilio, ac exhortatione ad bona opera, presertim ad confessionem excitare.

Par. 7. c. 4.
§. 8. & in
ex. c. 6. §. 4.

42 Nullus domo egrediatur, nisi quando, & cum quo socio Superiori visum fuerit.

Par. 3. c. 1.
§. 3. & in
ex. c. 4. §.

43 Cum quis facultatem a superiore petit aliquo eundi, simul etiam aperiat quo, & cuius rei causa ire uelit, presertim si prelatus, aut alius vir primarius conueniendus sit, eademque die referat eidem, quid egerit, sicut ipsum uelle intelliget, & res postulauerit.

25.

44 Ingressuri, egressuriue domo tintinabulum nec uehementius, nec crebrius pulsent, quam par est. Nemo autem nisi consueta domus ianua egrediatur, uel ingrediatur.

45 Qui domo egrediuntur, signabunt sua nomina, que prope ostium domus in tabula descripta sunt, & admonebunt ianitorem, quo sint profecturi.

46 Omnes ante noctem, qui foris sunt, se domum recipiant, nec egredientur aut lucem sine facultate Prepositi, uel Rectoris.

47 Cum quis iter faciens transit per locum, ubi domus, aut collegium Societatis sit, ad aliud hospitium ne diuertat: ° eiusque qui illic preest obediencie

e Can. 87.
trium. cong.

dientia subtit in ijs rebus, quae ad domus uel collegij disciplinam pertinent.

48 Qui ex uno ad alium locum eiusdem, uel alterius prouinciae societatis ad agenda negotia, uel alia de causa proficiscuntur, ex consilio, & directione superioris eius domus, uel collegij, in quo fuerint, res sibi commissas agant.

REGVLAE ALIQVOT,
quæ a nostris in conuersatione,
& præcipue in incessu ser-
uari debent.

IN conuersatione nostrorum illud in
uniuersum dici potest, ut in omni-
bus externis actionibus appareat
in nostris modestia, & humilitas
coniuncta cum religiosa maturitate: speciatim au-
tem hæc obseruanda erunt.

2 Caput huc illuc leniter non moueatur, sed cum
grauitate, ubi opus erit, & si opus non sit, te-
neatur rectum cum moderata inflexione in partem
anterioriorem, ad neutrum latus deflectendo.

3 Oculos demissos ut plurimum teneant, nec im-
moderatè eos eleuando, nec in hanc, aut illam par-
tem circumflectendo.

4 Inter loquendum cum hominibus præsertim
alicuius auctoritatis, non defigatur aspectus in eo-
rum uultus, sed potius sub oculos.

5 Ruge in fronte, ac multo magis in naso eui-
tentur, ut serenitas exterius cernatur, quæ interio-
ris sit indicium.

6 Labia nec nimis cōpressa, nec nimium diducta.

Tota

30 REG. QVAE IN CONVERSAT.

7 Tota facies hilaritatem potius praesferat, quam tristitiam, aut alium minus moderatum affectum.

8 Vestes sint munda, & cum religiosa decentia compositae.

9 Manus si non in sustinenda ueste occupentur, decenter quietae teneantur.

10 Incessus sit moderatus sine notabili festinatione, nisi necessitas urgeret, in qua tamen, quantum poterit, decori ratio habeatur.

11 Omnes denique gestus, ac motus eiusmodi sint, qui apud omnes adificationem pariant.

12 Si plures simul erunt, ordinem praescriptum a Superiore bini, vel terni incedendo, seruent.

P. 3. t. 1.
§. 4.

13 Si loquendum fuerit, meminerint modestiae, & adificationis tum in uerbis, tum in ratione, ac modo loquendi.

REGVLAE PRAEFECTI ECCLESIAE.

1 VRET, ut Aedituus, regulas suas obseruet, quas Praefectus ipse apud se etiam habeat.

2 Praebent illi catalogum singulis diebus sabbati, quo dies festi, ac ieiuniorum proxime hebdomadae contineantur, ut eum in refectorio recitet in cena diei dominicae sequentis.

3 Singulis diebus sabbati uesperis in sacristia scripto proponat, quemadmodum quotidie sacra sint faciendae sequenti hebdomada, & quo ordine rem diuinam in altari summo facturi sint, qui ad hoc fuerint designari.

4 Detur opera, ne in altari maximo desit unquam sacrum, quo tempore celebrari solet, habeaturque ratio, ne plura sacra simul inchoentur, sed commode omnia suis spatijs distinguantur.

5 Curam gerat Missarum, & orationum, quae pro defunctis societatis, & pro fundatoribus, & benefactoribus, ac pro ipsa societate fieri debent, quas ex subiecto catalogo intelliget; & catalogum earum, quae secundum nostrum institutum, & ex praescripto generalis ordinariae facien-

P. 6. c. 1.
§. 3.
ap. 4. c. 1.
§. 1. & p.
7. c. 4. §. 3.
& 4.
6 p. 10. §. 1.

ciende sunt, referat in duas tabellas, quarum alteram appendat in sacristia pro sacerdotibus, alteram in conuenienti loco pro ceteris; quae initio cuiusque mensis publice in refectorio legetur.

6 Cum Superior orationem in sacro, aut sacra ipsa, quae ab omnibus faciende sint, applicari ad finem aliquem iusserit, curet scribi in schedula in Sacristia affigenda.

7 Quaecunque autem ex his non ab omnibus faciende erunt, ea Praefectus unicuique priuatim significanda curabit.

8 Librum habeat, ubi mandata Superiorum de his rebus, si aliquandiu duratura, aut non statim faciende sint, scribantur, ne memoria excidant, & cum fuerint adimpleta deleantur.

P. 4. c. 1
§. 3.

9 Curet iuxta ordinem Superioris de candela danda fundatoribus collegiorum, & domorum probationis, iuxta constitutiones.

10 Si quando externi sacra aliqua fieri postulerint, se superiorem consulturum respondeat; nisi eius animum perspectum iam habeat.

11 Externos Sacerdotes ad faciendum sacrum in nostro templo non sine delectu admittat, sed eos tantum, qui adificationi sint, praesertim notos, idque iuxta ordinem Superioris: & intelligat an a suo Ordinario legitimam habeant facultatem.

12 Videat, an Sacerdotes regulas suas obseruent,

uent, & num barbam, & coronam decenter tonsam habeant.

13 Per se, uel per alium a Superiore designatum promouendos ad Sacerdotium instruere curet, & videat, ut ad Romana Ecclesiarum se, & omnes Sacerdotes accommodent, & ne confessiones audiant, nisi sint legitime approbati.

P. 4. cap. 8.

§. 2.

c. P. 7. c. 4.

§. 5.

d. In ex. c.

1. §. 3. &

p. 6. cap. 2.

§. 7. & p.

10. §. 5.

T. 6. ca. 2.

§. 8. & C. 2.

61. tr. cōg.

14 Animaduertat, ne vlla pro sacris faciendis, aut confessionibus audiendis eleemosinae admittantur.

15 Nulla sit in Ecclesia arcula, in quam eleemosinae conijciantur, siue pro nobis, siue pro alijs.

16 Det operam, vt sanctissimum Domini nostri Corpus decenter in custodia conseruetur, diligenter cauens, ne vnquam in ea Sacramentum desit, habita communicantium ratione; & ut saltem decimo quinto quoque die innouetur, & sacris absolutis in tabernaculo clauis obseretur.

17 Quando nostri in templo communicauerint, curet Praefectus, ut id faciant separatim ab externis.

18 Oleum Sanctum, ut oportet, asseruatum singulis annis renouet, & Sanctorum reliquias (quae quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter custodiat: si quando autem deuotionis causa ostendendae erunt, duo cerei accendantur; atque huius tabernaculi clauem vnā ipse habeat, & alteram diuersam Praepositus, aut Rector.

19 Crucēs, calices, ornamenta, & reliqua id genus,

C nus,

nus, ut par est, custodiantur, nec desint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad diuinum cultum, & ornatum necessaria.

20 Mutari faciat altarium, & Sacerdotum ornamenta, quo ad colorem attinet, habita temporum, & festorum ratione, iuxta ritum Romanae Ecclesiae.

21 Cum templum ornandum fuerit, nihil sine facultate superioris ad eam rem commodato ab externis petat, detque operam, ut quod acceptum fuerit, accurate custodiat, & dominis quamprimum reddatur.

22 Si templum in stauratione aliqua in parte indigerit, aut alijs ad diuinum cultum necessarijs, provideat, sicut ipsi à superiore fuerit praescriptum.

Par. 4. c. 8.
lit. C.

23 Superiori in memoriam redigat, ut aliquos designet, qui de concionibus, & modo concionandi iudicare possint, quorum saltem unus concioni intersit, ut concionatorem, cum opus fuerit, & superiori videbitur, admonere possit.

24 Conciones, & lectiones templi horae spatium superare non debent: eo uero ordine missae dicantur, ne impediunt, quominus conciones tempore praefixo inchoentur.

25 Aduertat, ne uiri in templo mulierum locum occupent, neue ex aduerso earum, quantum fieri poterit, maneant.

26 Curet, ne domi desint Confessarij, qui necessaria

rij

rij in templo nostro sunt, & ut confessiones vespere decenti hora absoluantur.

27 Pridie Palmarum Confessarios admoneat, ut constitutionem illam observent, quæ ad externos ad suas Parochias dimittendos Eucharistie sumenda gratia pertinet, & ante id tempus, si consuetudo regionis id postulaverit.

28 Officia hebdomadæ sanctæ, & vespere (si hæ dicentur) fiant tono simplici more Societatis, sine cantu etiam firmo, nisi ubi Generalis Præpositus dispensaverit: id autem, quod de vespere dictum est, de benedictione candelarum, & ramorum intelligatur.

29 Cum aliquid petendum erit pro Ecclesia, aut usu sacristiæ, intelligat in ea re superioris voluntatem, eamque exequatur; cumque pecunie alicuius momenti summa dabitur, aut colligetur, eam deponat apud Procuratorem in scrinio aliquo, cuius clavem unam superior habeat, & alteram diversam ipse Præfectus.

30 Librum habeat, in quo eleemosinarum, quæ pro Ecclesiæ usibus dantur, & expensarum rationes consent.

31 Panni omnes linei semper mundi serventur, & separatim corporalia, atque etiam purificatoria (quæ quatuor cruces in angulis habeant) laentur, & utrorumque ablutio, & cineres eorum, quæ vetustate consumpta comburuntur, in sacram pisci-

¶ 2 nam

nam mittantur.

32 Catalogum vnum rerum omnium Ecclesia mobilium custodiat; in altero uero illa scribantur, quae aut noua sibi traduntur cum die, anno, &c. aut uetustate consumuntur, ut possit, cum exigetur, prioris catalogi rationem reddere: saepe etiam res pretiosiores inspiciet, ne aut ledantur, aut amittantur, arcis in quibus seruantur, & sacristiae ianuis bene clausis, & munitis.

p. 6. cap. 4.
lit. B

33 Cum nostrorum aliquis extremum diem obierit, spatio diei naturalis decenter teneatur, nisi ratione mali odoris anteuerti hoc tempus Superiori videretur.

Can. 72. tr.
cong.

34 Qui Sacerdotes non sunt, sepeliantur eo modo induti, quo alij externi clerici honesti, qui Sacerdotes non sunt, indui solent.

P. 6. cap. 4.
§. 3. & Cā.
72. tr. cong.

35 Curam suscipiet sepulchri, candelarum, & precum, quae consueto more dicuntur, rerumque ceterarum, quae ad eam rem erunt necessariae.

CATALOGVS MISSARVM

& orationum, quas tam Sacerdotes Societatis Iesu, quam ij, qui Sacerdotes non sunt, dicere debent.

SACRA IUX-

ta nostrum institutum
a Sacerdotibus So-
cietatis ordinariè
facienda.

Singulis annis.

I N principio cuiusq; Par. 10.
anni unusquisque Sa §. 1.
cerdos missam celebret
pro nostra Societate.

2 Singulis annis præscri- P. 4. c. 1.
pto die, in quo memoria §. 2. &
foundationis Collegij, uel Cā. 113.
Domus fit, missa cum tr. cōgr.
solemnitate pro fundato-
re proprij Collegij, uel

ORATIONES

iuxta nostrum institu-
tum, ab ijs, qui Sacer-
dotes non sunt ordi-
nariè faciendæ.

Singulis annis.

E T singuli, qui Sacer-
dotes non sunt, ad
eandem intentionem in-
tegrum Rosarium Domi-
næ nostræ, uidelicet cen-
tum quinquaginta *Aue*
Maria, & quindecim
Pater noster, aut tres
coronas recitent.

Et singuli, qui sacerdo-
tes non sunt, ad eandem
intentionem unam coro-
nam, aut tertiam par-
tem Rosarij recitent.

€ 3 Singuli

domus, & benefactoribus uiuis, & defunctis celebretur, & reliqui sacerdotes, qui in collegio, uel domo habitauerint, pro eisdem sua sacrificia offerant.

Singulis mēſibus.

3 In principio cuiusque mensis unusquisque sacerdos missam celebret pro nostra Societate.

Par. 10.
S. 1.

4 Initio cuiusque mensis omnes sacerdotes, qui in collegio, uel domo fuerint pro fundatore proprii collegij, uel domus, & benefactoribus uiuis, & defunctis semel missa sacrificium offerant.

P. 4. c. 1.
S. 2.

Singulis hebdomadis.

5 Singuli sacerdotes pro illis de Societate, qui extra Prouinciam moriuntur, semel in quauis hebdomada

Cā. 73.
tr. cong.

Singulis mēſibus.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt ad eandem intentionem tertiam Rosarij partem, aut unam coronam recitent.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem unam coronam, aut tertiam Rosarij partem recitent.

Singulis hebdomadis.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem unam coronam, aut tertiam Rosarij

domada Missæ sacrificium offerant.

6 Singulis hebdomadis, ubicunque fuerint decem, uel pauciores sacerdotes, pro nostra societate una missa a designato a superiore dicitur, duæ uero, si fuerint plures quam decem, tres autem, si fuerint plures, quam uiginti, & ita deinceps in reliquis decadibus, si numerus sacerdotum fuerit maior.

7 Singulis hebdomadis pro benefactoribus uiuis, & defunctis propriæ domus, uel collegij, præter eas, quæ pro fundatore dicuntur, una, aut duæ, aut plures missæ pro numero sacerdotum offerantur, seruando ordinem modo prædictum.

8 Singulis hebdomadis missa semel pro fun-

ri partem recitent.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septem Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septem Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

Et unus ex ijs, qui sacerdotes non sunt,
C 4 a Supe-

fundatore proprij collegij, uel domus, & benefactoribus uiuis, & defunctis a designato a Superiore celebretur.

Sacra ab eisdem
extraordinarie
facienda.

9 Cum primum Societas in Collegij alicuius possessionem uenerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro superflite fundatore ipsius, ac benefactoribus.

10 Cum ex hac uita idē fundator excesserit, singuli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illius, & benefactorum faciant.

11 Cum primum Societas in alicuius Domus professe possessionem uenerit, quilibet Sacerdos intra illam Prouinciam

a Superiore designatus ad eandem intentionem unam coronam, aut tertiam partem Rosarij recitet.

Orationes ab eisdem extraordinarie faciendæ.

P. 4. c. 1. Et singuli qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem Rosarium integrum, aut tres coronas recitent.

P. 4. c. 1. Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem Rosarium integrum, aut tres coronas recitent.

Cā. 113. Et singuli, eiusdem Prouincie, qui Sacerdotes non sunt, integrum Rosarium, aut tres coronas pro superflite fundatore

re

ciam ter sacrum faciat pro superstitute fundatore ipsius, ac benefactoribus, & quando uita functus fuerit, alia tria sacra ab eisdem pro animabus illius, & benefactorum fiant.

12 In domibus, & collegijs, quæ saltem uiginti ex nostris alere possunt, etiam si non habeant proprium fundatorem, fiant pro ijs uiuis, & defunctis, qui eorum foundationem notabiliter adiuuerunt, eadem sacra, quæ pro fundatoribus ordinariæ, & extraordinariæ fieri solent.

13 In domo, uel collegio, ubi quis de Societate decesserit, singuli Sacerdotes pro eo tria sacra; in alijs uero Prouinciæ locis duo sacra faciant.

Cum

re, ac benefactoribus; & quando uita functus fuerit, alterum Rosarium integrum, aut tres coronas pro animabus illius, & benefactorum recitent.

P. 4. c. 1. lit. E. Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem pro eisdem facere debent easdem orationes, quæ pro fundatoribus ordinariæ, & extraordinariæ fieri solent.

Cã. 73. tr. cong. Et singuli eiusdem domus, aut collegij, qui Sacerdotes non sunt, pro eo tres coronas, aut tres partes Rosarij, pro alijs uero eiusdem Prouinciæ duas coronas,

aut

aut duas partes Rosarij
recitent.

14 Cum de obitu cuius
que nostrorum, qui ex-
tra Prouinciam obiit, si-
gnificatur per uniuersam
Societatem, omnes sa-
cerdotes in Missis illius
animam Deo commendēt
pro cuiusque deuotione.

Cā. 73. Et singuli, qui sacerdo-
trium
congr. tes non sunt, in suis ora-
tionibus illius animam
Deo commendent, pro
cuiusque deuotione.

15 Omnes sacerdotes
curent iuxta constitu-
tiones frequenter orare
pro uniuersa Ecclesia,
ac pro ijs præsertim,
qui maioris sunt momen-
ti ad eius uniuersale bo-
num, cuiusmodi sunt prin-
cipes Ecclesiastici, &
seculares, & alij, qui
multum prodesse, uel
obesse bono animarum
possunt; & pro amicis,
& benefactoribus uiuen-
tibus, & uita functis,
& pro alijs in quorum
auxilium peculiariter ip-
si,

P. 7. c. 4. Et omnes, qui sacerdo-
§. 3. & tes non sunt, idem iux-
lit. 1. & ta constitutiones curare
par. 10. debent.
lit. B.

si, & reliqui de Societate in uarijs locis inter fideles, & infideles incumbunt, & etiam pro male affectis erga nostram Societatem.

Sacra ex præscripto P. N. Generalis ab unoquoque Sacerdote Societatis ordinarie facienda.

¶ 6 Vnusquisque sacerdos singulis mensibus duo sacra faciat, alterum pro Indijs, & gentium conuersione: alterum pro regionibus Septentrionalibus, & hereticorum reductione, & in alijs sacrificijs, & orationibus eadem Domino commendabit.

Singulis

Orationes ex præscripto P. N. Generalis a singulis, qui Sacerdotes nõ sunt ordinarie faciendæ.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, unam coronam, aut tertiam partem Rosarij pro Indijs, & gentium conuersione, & alteram coronam, aut tertiam Rosarij partem pro regionibus Septentrionalibus, & hereticorum reductione recitent, & in alijs oratio-

orationibus eadem Domino commendabunt.

17 Singulis hebdomadis unusquisque Sacerdos sacrum unum ad intentionem R. P. N. Generalis faciat & in alijs sacrificijs ; & orationibus eandem Domino commendabit.

Et singuli , qui sacerdotes non sunt , ad eandem intentionem unam coronam , aut tertiam Rosarij partem recitent , & in alijs orationibus eandem Domino commendabunt.

Non intendimus per ea , quæ superius recensentur , excludi reliqua sacra , & orationes omnes , quæ pro occurrentibus necessitatibus a superioribus imponi ad tempus solent.

REGVLA E

SACERDOTVM.

I **Q**VAE de disciplina religiosa in regulis, & instituto nostro seruanda omnibus proposita sunt, ea Sacerdotes, pro ratione sui gradus, sibi praecipue dicta existiment, & obseruent.

2 Diuinum officium mitantur attente, deuote, & oportuno tempore recitare.

3 Ita uiuere studeant, ut quotidie merito celebrare possint, ad idque conducet saepius in hebdomada confiteri.

4 Ceremonias Missae ex vsu Romano accurate unusquisque obseruet, in eaque celebranda pronuntiationem, & quamcunque aliam exteriorem actionem ita moderetur, ut non minus aliorum adificationi, quam propriae deuotioni seruiat; & ideo semi-horam in faciendo sacro nec multum excedat, neque ita breuis sit, ut illam non expleat.

P. 4. 6. 8.
S. 2.

5 Qui in summo Altari sacra facturi sunt, simul atque campanae se uocantis pulsus audierint, ad vestes sacerdotales induendas se conferant, ut in tempore exire ex sacristia possint.

Salu-

Par. 4. c. 8. S. 6. & lit. F. & Can. 54. & 55. congr. 6 Salutare tradenda doctrina Christiana ministerium pueris, ac rudibus, quod a sui origine nostra Societas tanto affectu complexa est, pari omnino studio promouere curent.

Par. 4. c. 8. S. 5. & p. 7. c. 4. S. 8. & lit. F. 7 Intelligent sibi ratione peculiari incumbere, ut exercitiorum spiritualium, quae tantopere ad Dei obsequium conferre cernuntur, usum ualde familiarem habeant, quo & alios ad ea suscipienda adducere, & in eo tam utili armorum spiritualium genere tractando dexteritatem habere possint.

8 Omnes ij, quibus ex obedientia confessiones audiendi sanctum munus committitur, multum ad id affici studeant, & tanquam nostri instituti valde proprium magnifaciant.

Par. 7. c. 4. S. 5. 9 Nemo ad confessiones audiendas accedat, nisi a Superiore deputatus, & qui simul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat.

Par. 4. c. 8. S. 4. & lit. D. a Par. 8. c. 1. S. 8. & p. 10. S. 11. 10 Modum ea sacramenta ministrandi, quae Sacerdotes nostrae Societatis tractare possunt, per spectum omnes habeant, in eoque uniformes sint, quantum regionum varietas patietur; formam tamen, & rationem absoluedi ab excommunicatione, & alijs censuris, & peccatis eandem omnes sequantur; attendantque, ne ex modo utendi facultatibus Societatis Ordinarij, & parochi iure offendi possint.

Par. 4. c. 8. lit. D. 11 In casibus conscientiae, ijsque praesertim, qui ad censuras, casus reseruatatos, & restitutiones pertinent,

tinent, sese diligenter exerceant, earumque rerum compendia, & breuem interrogandi methodum, ac contra singulorum peccatorum species exempla, & dicta sanctorum, atque alia salutaria remedia comparare studeant.

12. Confessarij inter se ipsos, & in modo procedendi cum pœnitentibus conformes esse curent, & quantum res tulerit, ita aliorum Confessariorum existimationi unusquisque consulat, ut omnes intelligant mutuo caritatis, & uniformis doctrinæ vinculo societatis confessarios in Christo esse colligatos.

13. Vocati ad Ecclesiam ad confessiones audientias statim cum animi alacritate eo se conferant; & quo maior pœnitentium multitudo futura est, eo magis tempestiue ab alijs occupationibus se expediant.

14. In templo confessiones, dum concio fit, uel sacra lectio, nemo audiat.

15. Confessarij ita audient pœnitentes, ut mutuum aspectum fugiant, sic enim attentius, & liberius audient; quod si locus non erit eiusmodi, ut tabula confessarium a confitente diuidat, manus interposita inter faciem propriam, & confitentem, qui adlatus esse debet, id præstabit.

16. In audiendis confessionibus sceminarum præsertim seueros potius se, quam familiares exhibeant; in uniuersum tamen paterna quedam, &

Spiritu-

Par. 3. c. 1.
S. 18. &
P. 8. c. 1. S.
8. & par.
10. S. 11.

spiritualis gravitas in eis eluceat.

17 Eos, qui crebrius confitentur, maxime feminas breuiter expediant, nec de rebus ad confessionem non pertinentibus in confessione loquantur: extra confessionem uero, si oportebit eas alloqui, longum sermonem ne misceant, & oculos modeste demissos habeant.

18 Quando quis à Superiore mittetur ad confessiones seminarum audiendas, uel alia de causa eas adierit, socius, quem Superior ipsi designabit, quandiu cum feminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, unde uidere eos, sed non, quae secreta esse oportet, audire possit, quantum loci dispositio patietur, quod si non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne ostium sit clausum, nec locus obsecurus.

19 Particularem personarum, praesertim feminarum curam nemo suscipiat, & quamuis confessarius pro suo munere in uita spirituali poenitentem instituat, nullius tamen obedientiam admittat.

20 Si quis uni confiteri solitus ab eodem alium confessarium adeundi facultatem petierit, uel ea non petita adierit, id sibi gratum esse confessarius benigne ostendat.

21 Ut sanitatis etiam ratio ad Dei gloriam habeatur, confessiones mane ad horam usque prandij tantum audiant, ita ut cum signum primae mensae audietur, studeant se ita accommodare, ut ad secundam

cundam accedant, nisi forte pœnitentium necessitas aliud exigat.

22 Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat siue ab ijs, quorum confessiones audierit, siue ab alijs, quod uel in pauperes distribuatur, uel alteri satisfactionis nomine restituatur; nisi Superior, cum opus esset, secus faciendum iudicaret.

23 Etsi uota ad perfectionis statum pertinentia ut sancta laudari debent, & circa ea confessarij consilium, sed magna cum consideratione dare possint: quia tamen non humanam, sed diuinam uocationem requirunt, nemo ad ea emittenda quemquam inducat; uerum licebit ad orationem tales hortari, ut à Deo adiuti uocationem suam melius intelligant, & exequantur.

24 Si quos uiderint ad religionem propensos, non facile ad unam, potius quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud monasterium inuitent, sed liberam illis suam electionem relinquunt: poterunt tamen petentibus consilium eas religiones, uel monasteria proponere, quæ illis magis commoda in Domino indicauerint.

25 Nullus eis, quorum audit confessiones certum uestimenti genus, hunc aut illum habitum uel colorem præscribat: tametsi omnes ad honestum, & suo statui conuenientem uestitum hortari possint.

26 Vt pium est ad frequenter communicandum

D fide-

e In ulti-
mis regulis
libri exer-
citorum
reg. 2.

P. 7. c. 4.
lit. D.

fideles exhortari, ita quos ad id propensos uide-
rint, admonere debent, ne crebrius, quam octauo
quoque die accedant, praesertim si matrimonio sint
coniuncti.

27 Admoneant eos, qui sibi confitentur a domi-
nica Palmarum ad dominicam in Albis inclusive,
eo tempore (nisi aliud consuetudo loci postulauerit)
debere semel in sua Parochia communicare, exce-
ptis peregrinis, & ijs, qui facultatem haberent,
& reliquis, quos ius excipit.

par. 4. c. 8.
§. 7. l. G.

28 Qui uocantur ad iuuandos eos, qui morti
vicini sunt, ea in promptu habeant, quae eo tem-
pore, in quo tantum est momenti, usui esse possint,
tamdiuque illis adsint, quamdiu sola necessitas po-
stulabit; ceterum etsi, cum opus est, aegrotos ad
condenda testamenta hortari conueniat, ijs ta-
men consificiendis non assistant.

REGVLAE

CONCIONATORVM.

1 **R**EGVLAE, quae Sacerdotibus propositae sunt, eas sibi Concionatores in primis commendatas existiment, nec minore cura, quam ceteri obseruent.

2 Memores sint uocatos se esse ad reducendas animas suo Creatori, quod cum sit opus omnium difficillimum, summo studio media illa adhibeant, quae instrumentum cum Deo coniungunt: eiusmodi sunt solidae virtutes, ac praecipue caritas, pura intentio diuini seruitij, familiaritas cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus sincerus animarum ad gloriam diuinae maiestatis.

3 Enitantur cum Dei gratia esse ceteris exemplo, ut non minus vita, quam doctrina ad omnem virtutem proximos alliciant.

4 Lectioni sacrae scripturae, ac Patrum praecipue incumbant: conferet etiam peculiari studio uidisse Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quae usui esse possunt, adnotasse; itemque compendium fecisse explicationis rerum ad fidem, & Christianam uitam necessariorum, atque in communes locos redegisse omnia, quae ad uirtutum com-

D 2 menda-

mendationem, & peccatorum detestationem pertinent.

Par. 4. c. 8.
lit. C.

5 Conferet uiddisse præceptiones, si quas de modo concionandi illi tradunt, qui bene hoc munus obierunt, bonos audisse prædicatores, & in concionibus domi, uel in alijs locis minus frequentibus se exercuisse.

par. 4. c. 8.
lit. C.

6 Optare debent, ut admoneantur, si quid in concione corrigendum uidebitur ijs, qui a Superiore ad id deputati fuerint, & humili, & grato animo id accipere.

a In 1.

Bulla no-
stri institu-
si, & par.
5. c. 3. lit.

7 Ita operam suam in celebrioribus concionibus libenter impendant^a, ut non minus se ad docendos pueros, & alios rudes instruendos, faciles, & paratos exhibeant.

B. & p. 7.
c. 4. §. 7.

8 Si quando occasio tulerit, ut alius eodem tempore concionari uelit, quantum in ipsis erit, libenter cedant.

Par. 4. c. 8.
§. 3. & lit.
B.

9 Ea populo proponant, quæ ad captum, & utilitatem auditorum erunt accommodata, quæque spectant ad Christianam institutionem, atque ad extirpanda uitia, & virtutes inferendas ualent: & a rerum subtilium curiosa tractatione se abstineant.

In ultimis
regulis li-
bri exerci-
tiorum reg.
secunda.

10 Commendare debent confessionis, & Eucharistie frequentem usum, in bonis operibus profectum, & perseuerentiam, ecclesiasticarum caremoniarum obseruationem, & cætera, quæ ad cultum

tum diuinum pertinent, eamque obedientiam, quæ Principibus, & Prælatiſ, qui Dei in terris vi- ces gerunt, exhibenda eſt.

11 Commendabunt etiam peculiari ratione pœni- *Ibidem re-*
tentia, & miſericordiæ opera, ^b ſanctarum præ- *gu. 7.*
cum, ^c & aliarum piarum deuotionum exercitia, *b Ibidem*
utilium librorum lectionem, bonam filiorum edu- *reg. 3.*
cationem. *c Ibidem*
reg. 6.

12 Cum experientia doceat, & ſancta memo- *Ibidem re-*
ria Pater Ignatius ſcriptum reliquerit, nihil uti- *gu. 10.*
litatis percipi ex iſs concionibus, in quibus prin-
cipes, & magiſtratus reipub., prælati, & alij ec-
cleſiaſtici in particulari reprehenduntur, Concio-
natores noſtri ab huiuſmodi reprehentionibus ab-
ſtineant.

13 Caueant, ne religioſos aliorum ordinum, quos
reuereri, & obſeruare debent, etiam tacitè uidean- *d Par. 3. 6.*
tur reprehendere: ^d & quamuis noſtros ad ma- *i. lit. S.*
iores in uirtute progreſſus excitare poſſint, præ-
ſertim in domeſticis exhortationibus, reprehen-
ſionem tamen alicuius particularis, uel ipſius So-
cietatis ne attingant.

14 Ne rumoribus populi moueantur, ut noua,
& parum confirmata in publicum aſſerant, &
multo minus ea populo proponant, quæ alioqui
dubia, & incerta ſunt.

15 Curent, ut rationem, & modum, quem
obſeruare debent in rebus populo denunciandis,

D 3 &

Et certis pauperibus, alijsque pijs operibus commendandis, a Superiore accipiant.

16 Caueant omnino, ne facetijs, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, ijsue auditores ad risum moueant.

17 Ea, quae dicturi sunt, diligenti praemeditatione, Et peculiari ad Deum recurso (quatenus per tempus licebit) paranda erunt.

18 Caueant arrogantiam, Et ostentationem in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu Studere debent, in omni actione praesferant: quod si aliquod pro se, aut Societate cogantur respondere, ea modestia satisfaciant, ut causam Christi, non suam agere uideantur.

p. 4. cap. 8.
§. 3.
19 Modus concionandi, qui a scholastico diuersus esse debet, ita sit ad docendum comparatus, ut ad animorum motum praecipue dirigatur, cumque questio aliqua earum, quae ad fidem, aut mores pertinent, modo aliquo tractanda erit, non ita exacte proponantur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (nisi auditorum id postulet) ut simpliciores ipso proponendi modo offendi possint, sed eo pacto res exponatur, ut illi ex data explicatione solutionem eorum, quae sibi in mentem uenerint, aut ab alijs audierint, facile colligant.

Ne

20 Ne sint affectati, aut studio politioris sermonis eos libros habeant familiares, ex quorum lectione detrimentum in spiritu accipiant, & seculare aliquid redoleant.

21 In laudibus, & reprehensionibus à nimijs exaggerationibus, & ab omni specie adulationis abstineant.

22 Gestus corporis sit modestus, & in quo grauitas quaedam religiosa præcipue eluceat, uocemque accommodent ad res, quas tractabunt, proinde eam, ubi non est opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.

23 In concionibus, & lectionibus templi spacium horæ ne excedant.

In declar.
procem. 4.
par. 1. lit.
A. & p. 6.
c. 3. §. 5.

REGVLAE EORVM,
QVI IN MISSIONIBVS
VERSANTVR.

I V M scopus, ad quem tendit Socie-
tas, sit varias mundi partes, ex obe-
dientia Summi Pontificis, uel Su-
perioris Societatis peragrando, uerbum Dei præ-
dicare, confessiones audire, & reliquis quibus-
cunque poterit medijs uti ad animas, diuina
aspirante gratia, iuuandas; quicumque in huius-
modi missionibus uersantur, sibi persuadeant,
rem maximi ponderis in Societate sibi com-
missam esse, atque ita se comparare studeant, ut
apta Dei instrumenta ad rem tantam esse pos-
sint.

Par. 3. c.
2. lit. G. &
p. 7. c. 1. §. 1.
& c. 4. §. 1.

2 Quia uocationis nostræ est uitam agere in
quauis mundi plaga, ubi maius Dei obsequium,
& animarum auxilium speratur, unusquisque pa-
ratus esse debet, ut in ea uinea Christi parte, at-
que opera se exercet, quod ipsi commissum fuerit,
sue per uaria loca discurrendo, siue in quibusdam
continenter residendo.

Par. 7. c. 2.
§. 1.

3 Unusquisque plenam in his, ac liberam sui di-
spositio-

positionem Superiori, qui eum Christi loco dirigit, relinquat; ^a poterit tamen motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, subiuciendo suum sentire, & uelle ei, quod ipse in Domino iudicauerit.

a. Ibidem
lit. K.

4 Ei, qui mittendus erit, plurimum conueniet, ut intelligat a Superioribus scopum suæ missionis, & effectum, cuius gratia mittitur, id quod in scriptis, si fieri potest, habere curabit.

Par. 7. c. 1.
§. 5.

5 Cum oppidatim missi fuerint ad fructificandum in agro Domini, dabunt operam, quoad fieri poterit, ut more pauperum Euangelium prædicent, ^b proinde & pedites uel in toto, uel in parte iter facient, si eos Superior id præstare posse iudicauerit, & ex elemosinis, uel oblatis, uel cum ædificatione emendicatis uiuent; nisi alia ipsis a Superiore sustentationis ratio sit constituta.

Par. 7. c. 2.
lit. G.

b Can. 22.

6 Si nullum eis a Superiore designatum fuerit hospitium, intelligant sibi ad aliquod hospitale, tanquam ad hospitium pauperum esse diuertendum, si tamen honestum id sit, atque ad exercenda ex eo ministeria Societatis accommodatum, alioqui conuenientius erit, ut in domum pij alicuius, & exemplaris ecclesiastici, aliumue eiusmodi locum se recipiant, in quo cum ædificatione manere possint.

7 Cum ingressi fuerint loca ea, in quibus Ordinarij resident, eos quamprimum adeant, suam-
que

que operam illis summissæ offerant, & facultatem ad exercenda Societatis ministeria, modeste, ac religiose petant, & eosque omnes tam ecclesiasticos, præcipue Parochos, quam seculares, quorum auctoritate, aut favore opus habent, benevolos sibi facere studeant.

8 Cum eo peruenerint, ubi diutius immorari debent, prudenter, ac mature operam dabunt, ut notitiam habeant probatorum uirorum, & pietate, ac rebus agendis insigniorum, quorum informatione, uel auxilio iuuari possint ad ministeria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

9 Qui in missione Superior erit, initio suscipiendorum operum, uel quando maior subsidij necessitas cernitur, (quod res magni momenti sint, uel difficultates graues incidant) applicabit, curabitque applicari Missas, & orationes, ut omnia cedant ad maiorem Dei gloriam, & proximorum utilitatem.

10 Si ijs, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, ut medio aliquo utantur limitato, quale esset uel legere, uel prædicare, & cætera, in ijs tantum se exercebunt, quibus Societas uti solet, iuxta conditiones ibidem situtiones; & conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, semper erit securius.

11 Media spiritualia, quibus iuxta institutum

tum Societatis, & beneplacitum Superioris uti poterunt, fere sunt ministerium uerbi Dei in predicationibus, sacris lectionibus, priuatisque exhortationibus, & colloquijs, sacramentorum Confessionis, & Eucharistiæ administratio, exercitiorum spiritualium traditio, dissidentium reconciliatio, casuum conscientia ad ecclesiasticos, eorumque officij magis priuata explicatio, & Christianæ doctrinæ ad pueros, ac alios rudes publica declaratio.

12 Corporalibus etiam pietatis operibus, quantum spiritualia permittent, & uires patientur, incumbere poterunt, ut infirmos, precipue in xenodochijs per se, uel per alios iuuando, & pauperes, ac in custodijs detentos, quatenus licebit eodem modo subleuando.

P. 7. c. 4^e
§. 9.

13 Et si certus ordo in nostris ministerijs exercendis præscribi non potest, plerumque tamen utilius erit, & securius ab humilioribus inchoare, ut a doctrina christiana pueris explicanda, ab ægro-
tis hospitalium inuisendis, eorumque, & aliorum magis indigentium confessionibus audiendis.

14 Quanquam humana media non solum spernenda non sunt, sed etiam cum opus est, prudenter, & religiose adhibenda; diuinis tamen, & nostri instituti magis proprijs precipue utendum est, in eisque magis fidendum, orandusque Deus, ut ijs omnibus det eam efficaciam, quæ sit proposito fini
con-

consequendo necessaria.

15 Iuxta eam caritatis regulam, qua se Apostolus omnia omnibus faciebat, ut omnes lucrificeret, expediet nonnunquam, ut ingenio eorum, cum quibus agent, initio se attemperent, (quatenus ratio, & uirtus ferent) ita tamen, ut meminerint ad id tandem eos cum Dei gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.

16 Eam animi magnitudinem, & aquabilitatem retinere Studeant, ut & prosperis successibus, & aduersis superiores sint, quo nullo euentu fracti, nec religiose modestiæ, nec sanctæ libertatis, nec bonæ de se conceptæ existimationis, quæ ad fructum colligendum necessaria est, quicquam amittant.

P. 10. lit.
B

17 Si quos erga se, aut Societatem male affectos esse intellexerint (præsertim non uulgaris auctoritatis homines) aut qui nostra ministeria impediant, non solum pro eis orabunt, sed etiam conuenientem aliquam rationem inibunt, ut eos amicos, aut saltem non aduersarios faciant. ad quam rem non parum conferet, si data occasione, instituti nostri rationem illis exponant, nullumque officij genus prætermittant, quo illos, cum opportunum fuerit, sincere, ac religiose demereri, & conciliare possint.

P. 4. c. 11.
S. 3.

18 Si quando prelatum aliquem in uisitanda diœcesi comitabuntur, nihil se in negotijs ad uisitatio-

rationem spectantibus, alijsue id genus ad iurisdictionem pertinentibus immisceant, sed ijs tantum ministerijs attendant, quæ sunt nostri instituti propria.

19 Quamuis optare debeant, ut in sua quisque uocatione proficiat, æquumque est, ut pro suo munere ad eam rem omnes hortentur, nullam tamen reformati Cleri, aut Monialium, aliorumue religiosorum curæ partem admittant, sic enim fiet, ut & munus suum sine impedimento exequi, & populum ad uberiorem fructum ex uisitatione percipiendum sine offensione disponere possint.

C. P. 6. c. 3.
§. 5.

20 Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ratione iniunctum, res aliqua diuini seruitij se obtulerit, in qua possint sine detrimento suæ missionis suam operam ponere, opportunitatem, quam Deus ad eam dederit, quantum in eodem conuenire iudicabunt, e manibus elabi non sinent.

PAR. 7. c. 1.
§. 7.

21 Si in locis designatis diutius residendum erit, locumque dederint præcipua negotia (que nunquam propter alias occasiones, licet bonas, diuini obsequij posthabebunt) excursions aliquas facere, si eas cum fructu fore iudicabunt, non erit inconueniens.

PAR. 7. c. 1.
§. 7.

22 Sine facultate Superioris nulli Confraternitati, Congregationiue statuta condent, seu uetus illa sit, seu noua instituenda uideatur. De noua autem instituenda, & que nullibi sit in usu, non prius agent,

agent, quam superiorem consulant.

23 *Que Deo auctore perficient, ea quantum licebit, ita constituent, ut stabilia sint, & diu durare possint, quod facilius obtinebunt, si res conuenienti ordine disponant, earumq; bonum progressum ijs commendent, quorum exemplo, auctoritate, studio, & diligentia facile conseruari, & promoueri possunt.*

Can. 77.

fPar. 7. c. 2
S. 2.

3. 3. 3. 3. 3.

Par. 3. c. 1.

. 20.

24 *Scribent ad eum, quem designauerit ille, a quo missi sunt, singulis hebdomadis, uel quoties ipsis fuerit constitutum, & quantum fieri potest, totius successus eum certiore reddant, quemadmodum persone, & negotia exegerint, ut consilio, & alijs auxilijs inuari possint.*

25 *Cum nullis occupationibus intermittendum sit a nobis propria perfectionis studium, diligenter animaduertant, ne pretextu procurande aliorum salutis, propria perfectionis obliuiscantur, ipsamque propriam salutem ea ratione in discrimen adducant, sed sepe illud Domini mente reuoluant, Quid prodest homini, si uniuersum mundum lucretur, anime uero suo detrimentum patiatur; sibi que illud Pauli unusquisque dictum existimet, Attende tibi, & doctrine, insta in illis, hoc enim faciens & te ipsum saluum facies, & eos, qui te audiunt.*

26 *Hanc ob rem caueant, ne consueta in collegijs, ac domibus orandi, & examinande conscientie*

*tia exercitia imminuant, nisi si quando necessitas, aut in euentu aliquo caritas aliud faciendum postulareret. conuersationem cum secularibus nimiam non habeant, aut incautam, aut quæ secularem sapiat, & sed in omnibus se integritatis, & gra-
 gP. 7. c. 4
 uitatis exemplum præbeant, atque in summa re- S. 2.
 gularum Societatis, siue earum, quæ omnibus com-
 munes sunt, siue quæ ipsorum officij propria, quan-
 tum locus patitur, obseruationem non præter-
 mittant.*

27 Præter hæc, si pro ratione diuersarum regio- Par. 7. c. 2.
 num, & missionum qualitate, alia quedam a Su- S. 2.
 perioribus constituenda uidebuntur, ea in peculia-
 ribus instructionibus addita, pari diligentia obser-
 uanda erunt.

REGV-

REGVLAE PERE- GRINORVM.

IERSVADEANT sibi peregrinationis finem non tam esse corporis defatigationem, & ut multum iter conficiant, quam ut ex ea fructum aliquem spiritualem percipiant, atque ex eo sine, & iter ipsum, & ceteros peregrinationis labores moderentur.

2 *Litanias simul omnes quotidie in ipso itineris ingressu, uel itinerarium dicent, nec orationem, & consueta examina praetermittant, & alias etiam regulas obseruent, quantum ratio itineris permittit.*

3 *Studeant frequenti oratione, & meditatione comitem itineris sibi Christum facere, & colloquijs interdum pijs, & religiosis, ac lectione alicuius libri pijs molestias itineris leuare poterunt, quod si cum externis in uia, aut in hospitij egerint, meminerint pro ratione sui gradus, habita ratione temporis, & personarum, sermones de rebus spiritualibus inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt, efficere.*

*In ex. c. 4.
§. 12.*

4 *Eleemosinas simpliciter pro Christi amore petant,*

petant, ut omni spe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus creatis habere possint, integre uera cum fide, & ardenti amore eam in suo creatore, ac Domino constituent, memores a Christo Domino Apostolos, sine sacco, & pera missos, ipsum etiam Dominum non habuisse, ubi caput suum reclinaret.

5 Indigentia, & penuria rerum corpori necessariarum probari exoptent, ut ad incommoditatem cibi somnie capiendi libenter assuesciant: a iniurias uero, illusiones, & opprobria, quæ illis in itinere inferri contigerit, patienter cum Dei gratia ferant, gaudeantque materiam præberi sibi imitandi aliquo modo Christum Dominum, eiusque uestibus, atque insignibus seipsos induendi.

In ex. c. 4.
§. 12. &
26.
a ibid. §.
44.

6 Qui maioribus pollent ad uiam peragendam uiribus, eos, qui sunt infirmiores, subsequi, & non præcedere debent, & iter cuiusque diei horum debiliū infirmitate commensuretur: quod si quis uiribus destitueretur, iumento, aut alia ratione iuari debet; qua in re non qualitatis personarum, sed necessitatis, & caritatis fraternæ ratio est habenda.

7 Si quis in morbum incideret, ita ut ulterius progredi non posset, nec expediret reliquos ibi moram trahere, si uicinum esset collegium, aut domus Societatis, eo esset ager (si modo morbus patiat) de ducendus: alioqui aliquis ex nostris illi

E erit

erit socius relinquendus, ut consolationi ei sit, & auxilio: aegro autem uiribus restituto, captum iter ambo prosequuntur.

8 Si in uia ab honesto, & pio amico inuitantur, possit, qui praest, hospitalitatis beneficium admittere. tunc autem curare debent uerbis, & religioso exemplo hospites edificatos in Domino relinquere.

9 Eiusdem edificationis, & exempli in omnibus hospitij meminiſſe debent: sobrietatis etiam in mensa, & modestiae in conuersatione nunquam obliuiscantur.

10 Cum in itinere ad collegia, uel domos Societatis diuertent, studeant omnes bonum edificationis odorem exempli uitae, ac morum nostris relinquere.

11 Si transferint per locum, ubi domus, aut collegium Societatis sit, nihil ab externis nec pro se, nec pro alijs petant, aut accipiant, sine facultate Superioris eiusdem domus, uel collegij.

12 Omnes alij, qui iter faciunt ex nostris equites, aut pedites has regulas peregrinorum suo modo, quantum fieri potest, etiam seruent, & tam peregrini, quam reliqui, qui iter faciunt, patentes literas sui Superioris habere curent.

REGVLAE PRAEFFECTI

lectorum ad mensam.

I VRET, ut idonei in lectores mense à Superiore destinentur, & eos instruat, ut alta, clara, & distincta voce legant.

2 Det operam, ut lector praevideat diligenter lectionem, ut bene, & emendate proferat, & in dubijs ad se recurrat.

3 Admoneat lectorem, ut si quid perperam pronunciauerit, correctus repetat, & emendate iterum proferat.

4 Habeat a Superiore assignatos sibi socios, ut in neutra mensa desit, qui lectorem corrigat, eosque iuxta has regulas instruat.

5 Initio lectionis in prima, & secunda mensa prandij, & coenae legatur unum caput de scriptura sacra noui, uel ueteris testamenti, cui succedat semper aliquis liber pius, & facilis, iuxta indicem inferius praescriptum.

6 In celebrioribus festis legatur aliquid, omisso capitulo scripturae, ex Patrum homilijs, & tractatibus, quod ad historiam, & celebritatem festi pertineat, & a Dominica in passione usque ad

E 2 Pascha

Pascha post lectionem scripturae de passione Domini tractatus aliquot Patrum de eadem legantur.

7 *Cum afferuntur literae annuae, & indice quamprimum legantur.*

8 *Initio cuiuscunque mensis Summarium constitutionum, regulae communes, & epistola P. N. Ignatii de obedientia legantur.*

9 *Vesperis absoluta lectione, seu predicatione legatur martyrologium vulgare sequentis diei; quo uero die fit abstinentia, caput unum ex libro de imitatione Christi cum martyrologio, cum uero ieiunatur, nil legatur uesperis, sed martyrologium legatur ad prandium.*

Libri diuinæ scripturae, qui in refectorio legantur.

Ex nouo testamento omnia integre legantur.

Ex veteri pentateuchus praeter leuiticum.

Historiales omnes, prophetales, & sapientiales praeter cantica.

Libri, qui post lectionem scripturae legi possunt.

Historia ecclesiastica Eusebii Casariensis.

Histo-

Historia ecclesiastica Nicephori Calisti.

D. Gregorij dialogi.

Historia ecclesiastica Bedæ.

Vite sanctorum Aloysij Lipomani.

Vite sanctorum Surij.

Seuerus Sulpitius de B. Martino.

Gregorius Turonensis de gloria Confessorum.

Selectæ epistolæ D. Hieronymi.

Chrysostomus de orando Deum, de prouidentia, & de Sacerdotio.

Ambrosius de fuga seculi, de bono mortis.

Augustini sermones, meditationes, confessiones, & alia eiusdem opuscula, & tractatus.

D. Bernardi de interiori domo, & aliquot sermones, & tractatus.

Homiliæ Patrum selectæ.

D. Bonauenturæ stimulus diuini amoris.

Thomas de Kempis de imitatione Christi, & aliquot ex eiusdem auctoris opusculis.

Catechismus Romanus.

Literæ Indicæ.

IO Præter hos auctores poterunt quidem alij legitum uulgares, tum latini, sed examinati, & approbati a Prouinciali, atque illi esse debent, qui & pietatem promoueant, & uocationis propriæ propositum confirmare possint.

•II De singulis libris suo tempore prælegendis.

in mensa iuxta indicem praescriptum, prius conferet cum Superiore, ut ille constituat quid legendum sit.

12 Catalogum a Superiore habeat, eorum qui in refectorio commode concionari poterunt, ex quibus Superior ipse eligat, qui statis diebus concionentur, & eos praescripto tempore admonebit, qua de re sint concionaturi.

REGVLAE PRAEFECTI SANITATIS.

Par. 3. c.
2. §. 6.

1

PRAEFECTI Sanitatis munus erit superintendere ijs, quae ad corporis bonam valetudinem pertinent, tum conseruandam in sanis (in ijs praesertim, qui ex etate, aut alijs de causis sunt debiliores) tum restituendam in aegrotantibus.

¶ P. 3. c. 2.
§. G.

2 Praesit Infirmario, & ceteris quibus cura aegrotorum commissa erit, a detque operam, ne desit Medicus, adsitque eo veniente, praesertim ubi morbi qualitas id postulauerit, & quicquid ab eo praescriptum fuerit, studeat, ut executioni mandetur,

tur, & ubi uideret aegrotorum cubicula salubria non esse, ad Superiorem referat.

3 Obseruet, num quis ex nimia fatigatione corporis, aut spiritus plus aequo laboret, uel alia de causa morbi periculo se exponat, & Superiori significet.

4 Si in cibus, aëre, frigore, aut alia quapiam in re aliquid probabili ratione animaduertat, quod communi omnium, uel alicuius saluti prodesse, uel obesse possit, Superiorem admoneat.

5 Curet, ut infirmarius regulas suas obseruet, quas apud se etiam habebit.

REGVLAE PRAEFECTI

Bibliothecæ.

INDICEM librorum prohibitorum in Bibliotheca habeat, & uideat, ne forte ullus sit inter eos ex prohibitis, aut alijs, quorum usus communis esse non debet.

2 Bibliotheca clausa sit, cuius claues ipse habeat, Par. 4. c. 6.
& illis tradat, qui eas, iuxta Superioris iudicium, §. 7.

E 4 habe-

habere debent.

3 Libri omnes eo ordine in Bibliotheca collocentur, ut singulis facultatibus suis certus sit locus proprio titulo inscriptus.

4 Singuli libri titulis exterius inscribantur, ut facile cognosci possint.

5 Omnium librorum, qui domi sunt, catalogum habeat, diuersarum facultatum auctoribus ordine alphabetico in diuersas classes distributis.

6 In alio catalogo, diuisis etiam per classes facultatibus, ij libri scribantur, qui in nostrorum usum extra bibliothecam concessi sunt; qui uero intra dies octo restituendi extrahuntur, in tabula in hunc usum parieti appensa notentur, quibus redditis, quod fuerat scriptum deleatur.

7 Nullum librum ex bibliotheca cuiquam dabit sine Superioris licentia speciali, aut generali, & aduertat, ne quis librum etiam cum licentia se inscio accipiat.

8 Curet, ut Bibliotheca ualde munda, & composita sit, quam in hebdomada bis uerret, & semel ex libris puluerem excutiet; cauere etiam debet, ne libri humiditate, aut alia re ledantur.

9 Quando intellexerit domi deesse aliquos libros necessarios, aut aliquos ualde utiles in lucem editos esse, certiozem faciat Superiorem, ut si illi uisum fuerit

fuerit, emantur: si uero domi libri inutiles fuerint, eundem admoneat, an cum alijs melioribus commutandi sint.

IO In loco publico, praesertim in magnis collegijs, sint quidam communiores libri; quibus unusquisque, pro ratione suorum studiorum, uti possit.

II Habeat librum, in quo ea omnia iudicio Superioris selecta diligenter scribantur, quae in suo collegio publice exhibentur, ut comediae, dialogi, orationes, & id genus alia: conclusiones uero singulorum annorum, quae publice defenduntur simul consutas in Bibliotheca asseruet.

12 Si aliqui libri externis accommodato darentur, adhibeat diligentiam, ut recuperentur suo tempore; & in aliquo interim libro notabit, qui nam illi libri sint, & quibus eos accommodauerit.

R I C V

REGVLAE AEDITVI.

I **P**RAEFECTO Ecclesia obediatur in omnibus, quae ad templi ministerium pertinent.

2 Seruet modestiam in incessu, vultu, sermoneq; tam in templo, quam in sacristia: ijs uero, qui aliquid exigunt, satisfacere cum adificatione studeat per se, uel ad Praefectum recurrendo, aut ipsos ad eum remittendo; si quando uero necesse erit cum mulieribus loqui, id oculis demissis, & quam breuissime faciat.

3 Dum sacris inseruit, attentus ad suum ministerium cum deuotione, & adificatione sit, nec ante eum, qui celebrat, aut ad latus ex aequo, sed aliquanto posterius maneat: utatur uero tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos utitur, omnia recte proferat, nec celeriter nimium, nec nimis lente: denique in ijs sit bene instructus, & ceteros, qui Sacerdotibus ministrabunt, eadem doceat.

4 Curet, ut uestimenta, quae sacrum facturus induitur, sint recte aptata, ipsumque circumquaue intueatur, antequam e sacristia exeat.

5 Diligenter det operam, ut sacerdotes, qui sacrum facere uolunt, quamprimum ministros habeant, iuxta ordinem sibi a superiore praescriptum,

&

Et quotidie unumquemque eorum, qui ordine in summo altari missas dicturi sunt, opportuno tempore admoneat.

6 Tot habeat appensa sudariola in sacristia, quot fuerint domi sacerdotes, inscriptis singulorum nominibus, Et addito uno, uel pluribus pro extraordinarijs.

7 Dum sacra fiunt, accendat ut minimum, candelas duas, Et cum sanctissimum Sacramentum eleuatur, facem, aut cereum, quo tempore etiam tintinabulum pulset: accendet etiam facem, cum alijs sanctissimum sacramentum ministrabitur, ipseque confessionem generalem eorum uice recitabit.

8 Curet, ut uinum, quod in sacrificium paratur, sit bonum, Et merum, ac mundum, eoque ipso die haustum, similiter Et aqua, Et ampullæ sint munda, Et decenter cooperta.

9 Hostias faciat, quam fieri poterit, pulchras eo numero, ut Et missis, Et communionibus sufficiant.

10 Obseruet, an omnes die statuto communicauerint, Et si quis defuerit, ad superiorem referat.

11 Ante missas. Et conciones, ac lectiones, pulset campanam, prout sibi prescriptum erit, det etiam signum salutationis B. Mariæ in aurora, in meridie, Et uesperis: det etiam signum, cum primum quis ex nostris uita functus fuerit, ut omnes pro cuiusque deuotione illius animam Deo commendent.

Si

12 Si quando propter uniuersalem aliquam causam in reliquis Ecclesijs campanæ pulsentur, ipse etiam iuxta superioris præscriptum pulsabit.

13 Pridie quam sit habenda concio, disponat scamna in templo iuxta solitum morem.

14 Det operam, ut nullo modo lumen desit ante sanctissimum Sacramentum, neque interdiu, neque noctu.

15 Ex ijs sacerdotibus, quos habet a Superiore designatos, uocet diligenter ad templum, qui nominatim petuntur ad confessiones audiendas. quod si nominatim non petuntur, eos iuxta ordinem sibi præscriptum accersat, & quantum in ipso est, det operam, ut omnibus, qui confiteri uolunt, satisfiat.

16 Si quis missas, aut orationes petat, ad Præfectum recurrat, uel ad eum illos remittat.

17 Si quis aliquid quæreret, in quo ei a ianitore melius satisfaceret, eum ad portam domus remittat, & eos etiam, qui per portam, qua a templo in domum patet aditus, ingredi uellent: nisi uiri essent eiusmodi, ut eorum peculiaris esset habenda ratio, prout a Superiore fuerit instructus: nunquam autem porta ea aperta relinquatur.

18 Curet, ut nunquam illic aqua desit, ubi lauantur manus: & sint lintea conuenienter munda pro Sacerdotibus ad manus solas ante, & post sacrum extergendas.

19 Provideat, ut aqua benedicta in pila non desit.

Si

20 Si quando eleemosina Missarum, uel Confessionum gratia offeruntur, eas non admittat. si quid tamen aliqui in altaribus, aut aliis templi locis repererit, aut in usum templi oblatum fuerit, id Praefecto tradet.

In ex. c. 1.
§. 3. & p.
6. c. 2. §. 7.

21 Templi portas mane, sed non ante auroram aperiat, easdemque uesperis circa solis occasum diligenter obseret, quod etiam faciet circa meridiem, nisi superior in casu aliquo secus faciendum indicaret, & quotidie noctu clauis Ecclesiae ad Superiorem deferat.

22 Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet, ne unquam sine custode relinquatur, sed semper, aut ipse, aut alius in eo sit, uel in sacristia, ita ut & uidere templum, & custodire possit.

24 Aduertat, ne quis in templo deambulet, ne ue strepitus in eo audiatur: eos uero, qui loquentur altius, modeste, ut decet, admonebit.

25 Det operam diligenter, ut altaria sint munda, & bene preparata, & pro ratione temporum ornata, atque ut uasa sacra, ornamenta, & cetera omnia, quae ad diuinum cultum pertinent, in suis locis apte, & decenter reponantur, & conferuentur.

26 Videat, ut templum sit mundum, & bis singulis hebdomadis, ac saepius, si necesse sit, praesertim in festorum solemnium uigilijs, scopis mundeatur, canes etiam ex templo abigat.

R E G V -

REGVLAE INFIRMARII.

PAP. 3. c. 2.
lit. G.

I VRAM habeat infirmorum, quorum aegritudo simulatque ei indicata fuerit, si censeret rem esse alicuius momenti, Praefectum, & Superiorem admoneat.

2 Cum quis in morbum incidit, a Superiore intelligat, num statim Medicus uocandus sit, qui unus ordinarie esse debet, nisi ingrauescente morbo, aut in quibusdam alijs casibus, alio Medico opus esse Superior indicauerit, & quoties Medicus aegros inuiset, adsit ipse.

3 Studeat, ut quae aegrotanti danda sunt, & opportune emantur, & bona sint, & bene preparata ministrentur.

4 Curet, ut aegrotorum cubicula sint ualde munda, lecti concinne sternantur, & ramusculis, & huiusmodi alijs decumbentes oblectet.

6 Aegrotum consolari, & exhilarare studeat, non solum rebus a medico probatis, sed uerbis etiam spiritualibus, & laetis: habeat etiam libros, quorum lectione aegroti recreari, & iuari in spiritu possint.

6 Intelligat a Superiore quos ex nostris ad aegrotos

tos inuisendos, ac recreandos accersere debeat; caueat autem ne dum infirmis placere studet, aliquid fiat, quod eis nocere ulla ratione possit.

7 Medicinalia, & cuncta, quæ egrotantium usui necessaria sunt, habere ipse debet, nisi Pharmacopola domi sit, & in loco conuenienti ea custodire, & sæpius reuifere, ut incorrupta conseruentur, & quando opus fuerit, ut de nouo suo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.

8 Nihil omnino eorum, quæ a Medico præscribentur, prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obseruet temporum præfixorum, quibus prandium, cœnam, syrupum, cæteraque medicamenta det, omnia scripto excipiens, quæ Medicus præscripserit. Par. 3. c. 2.
lit. G.

9 Aduertat, quo die quis cœperit egrotare, & qua hora febres egrotum & corripiant, & deserant, tum ut Medicum, & Superiorem admoneat, tum ut cibum tempestiue præbeat.

10 Si morbus sit contagiosus, supellex separari debet, ne cuiquam noceat.

11 Conualescentes e lecto surgere non permittat, priusquam id medicus conceperit, & operam det, ut ea conualescentibus præbeantur, quæ medicus præscripserit, quoad Superiori satis uisum fuerit.

12 Patienter, & cum caritate tum ipse, tum socij eius ferant molestias, & difficultates, quæ inter-

interdum in curandis infirmis accidere solent; quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita ministeria aegrotis desint; ita etiam animaduvertere, ne nimia uigilia, immoderatiq; labores, aut morbi contagio, uel propria ipsius, uel sociorum saluti noceant.

13 Cum grauitas morbiid postulauerit, Superiorem certiozem reddat, ut aegrotus antequam iudicij usu priuetur, sacramenta accipiat: quod si aegrotus diu licet sine periculo decumbat, intelligat a Superiore, quibus diebus propter eius utilitatem, & consolationem sancta Eucharistia illi tradenda sit.

14 Ingrauescente morbo Superiorem admoneat, ut orationibus omnium domesticorum ualde peculiaribus infirmum iuuari faciat; atque eo magis, quo morti propinquiorem uideret, & ut aliqui morienti adsint, qui eum animosiozem reddant, ijsque auxilijs inuent, quae eo tempore conuenient, ac cum primum uita functus fuerit, Aedituum admoneat.

15 Provideat, ut eorum corpora, qui ad meliorem uitam migrarint, ad sepulturam consueto regionis more praeparantur, & ut spatio diei naturalis decenter teneantur; nisi ratione mali odoris anteuerti hoc tempus Superiori uidebitur.

16 Praefecto sanitatis obediat in omnibus, quae ad hoc officium pertinent, qui si nullus fuerit constitutus, praefecti munere ipse fungatur.

R E G V L A E

I A N I T O R I S .

I **N** O M I N A omnium domesticorum prope ostium domus in tabula scripta sint, ubi notis quibusdam illi designantur, qui egredientur: ^a neminem uero foras exire permittat, qui facultatem a superiore generalem, aut particularem non habeat; & ab ijs, qui egrediuntur, quo eant, intelligat.

a Par. 3.
I. S. 3.

2 Nihil cuiquam nunciabit intempestiue, ut cum in mensa sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut persone mittentis conditio aliud exigeret.

3 Literas omnes, & schedulas, quæ domesticis mittuntur, superiori tradat: ij uero, ad quos dantur, eas esse acceptas ne intelligant. caueat etiam ne alicuius domestici literas, aut quid simile externis det iniussu Superioris.

4 Cum aliqui ex Societate peregre ueniunt, ianuam ingressis dicat, ut illic expectent, dum superior de aduentu eorum fit certior.

5 Festinet ad ianuam, cum tintinabulum pulsari audit, & cum res patietur, per fenestellam uenientes expediat, porta non aperta.

6 Si quis ab externis, queratur, qui domi non sit,
F mode-

modeste intelligat, quis sit ille, qui petit, & quid uelit, ut id redeunti, si opus sit, cum facultate superioris significare possit.

7 Talem cum omnibus conuersandi modum teneat, ut discretione, modestia, & spiritualibus uerbis singulos edificatos, & contentos a se dimittere studeat.

8 Cum externi aliquem e nostris alloqui uolent, superiorem adibit, qui si ad id facultatem dederit, diligenter eum, qui petitur, quæret, & ad locum colloquijs destinatum eos remittet.

9 Quando eleemosinæ ad ianuam mittentur, a deat superiorem, & illius ordinem sequatur, & de receptis eleemosinis, quæ alicuius momenti sint, Procuratorem certiore faciat.

10 Si quando Prelati, aut magnates domum intrarint, curet, si commode possit, ut sacerdos aliquis eos comitetur, dum Superiorem ipse accersit.

11 Cum pauperes eleemosinæ causa ad ianuam accedunt, benigne respondeat, & sedulo querat, quidnam eis erogari possit iuxta Superioris arbitrium, idque illis cum caritate distribuatur.

12 Mulieres, si quando ad ostium accedunt, paucis uerbis dimittat, aut si pluribus opus esse uideretur, in ecclesiam eas mittat ad editum, ubi responderi ipsis poterit.

13 Obseruata semper ianua sit, clauisque in porta ne relinquantur; loca etiam portæ uicina munda ser-

feruet, & ut iuxta ianuam omnes summissa uoce loquantur curet.

14 Portas domus ante noctem claudet; exinde uero eas nullius causa aperiat, nisi de Præpositi, uel Rectoris expressa licentia, & antequam cubitum eat, claues eidem tradens, si quis foris maneat, illi renunciabit.

15 Nihil custodiendum a quoquam externo recipiat, absque Superioris iussu.

16 Quoties Medicus domum ingreditur, signum dabit campana, ut Minister adsit.

17 In Collegijs, in quibus scholæ externis aperiuntur, signum tintinabulo dabit pro initio lectionum, ac fine, & gymnasia statis temporibus aperiet, atque claudet, nisi horum cura alijs demandetur.

REGVLÆ CVSTODIS
VESTIVM.

SERVARE debet omnem supellectilem, siue lineam, siue laneam, & quicquid ad indumenta, & calceamenta attinet, quæ diligenti cura, ut rem pauperum Christi custodiet.

F 2 Inuen-

2 Inventarium rerum, quas ipse custodit, si alicuius momenti sint, in libro habeat, & seorsum scribat, quæ de nouo sunt, addito die, mense, & anno, ut cum a Superiore iubebitur, possit sui muneris rationem reddere.

3 Vestes ordine dispositas seruet, & nouas, & integras a uetustioribus seiungat, & ne corrumpantur uideat; eas etiam aptandas, & resarciendas curet, ut decet religiosam paupertatem; quas uero non amplius usui nostrorum futuras iudicabit, eas Superiori ostendat, ut ille, quid de eis faciendum sit, statuatur.

In ex. c. 4.
S. 4. & P.
I. c. 4. § 6.

4 Quæ singuli Nouitij domum attulerunt, ea alicubi separatim asseruabit, inscripto nomine eius, qui attulit, donec biennio expleto consueta nota Societatis emittat.

5 Singulis mensibus omnia domus uisitat cubicula, ut ex Superioris arbitrio, si quid eis desit, suppleri possit; si quid etiam superfluum inuenierit, in uestiaria officina custodiatur.

a Can. 63.
n. cong.

6 Inspiciat etiam, qui nam uestibus indigeant, ut superiori dicat, eiusque ordinem exequatur: eo uero inconsulto nihil cuiquam dabit: a coadiutores autem temporales sottanis plus dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio sottanis breuiori utantur.

7 Linei panni lotori, siue externus ille sit, siue domesticus, scripto numero dentur, & accipiantur.

Subu-

8 Subucula singulorum, quæ staturæ indumentium conuenire debent, signis particularibus internoscantur: ne permisceri contingat.

9 Pannos lineos omnes, quos utendos refectorij præfecto, coquo, alijsque ministris diuidet, numerato det, & recipiat.

10 Sabbati uespere linea munda per omnia cubi- cula distribuat, dominica die mane ex ijsdem cubi- culis immunda colligat, & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.

11 Aestiuo tempore linreamina munda pro lectis decimoquinto quoque die, hiberno uero post tres hebdomadas distribuat, ubi id fieri poterit.

12 Hæc omnia custos uestium præstabit, nisi eius officium in magno aliquo collegio, aut domo in plures personas distribuere neceffe sit.

R E G V L A E
E M P T O R I S.

I **D**ILIGENS sit in emendis ijs, quæ ad quotidianum usum Superioris arbitrio domum comportanda sunt, ea- que tempestiue dispensatori tradat: emat autem res bonas, & quam commodissimo pretio poterit, licet longius sint petenda.

F 3 Adne-

2 Adnotet pecunie summam, quam a Procuratore in dies accipiet, & quas in reseam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem sequenti die empturus sit, a Ministri intelliget.

3 Curet, quantum poterit, eos, cum quibus aget, discretionem, ac modestiam edificare, & quatenus eius officium decet, religiosis uerbis in spiritu inuare.

R E G V L A E
DISPENSATORIS.

1 **I**N rebus distribuendis ordinem superioris sequatur: & quamuis communiter aequalitatem inter omnes seruare debet, habeat tamen infirmorum rationem, prout ei fuerit praescriptum.

2 Vinum in mensa ponendum aqua temperabit, ubi, & quantum superiori uidebitur.

3 Quae ex mensis supersunt, diligenter conseruabit memor paupertatis, ut & domesticis, & externis pauperibus, iuxta ordinem superioris, usui esse possit.

4 Curam habeat conseruandi res ad uictum necessarias, quae ipsi committentur, clausasque custodiat, aduertens ne corrumpantur: quod si corruptionis sit

fit periculum, superiorem admoneat. ut autem hæc melius obseruet, uisitet sæpe penum, & alia loca ubi illa reconduntur.

5 Tam penum, quam reliqua omnia, que in eo sunt, munda habeat.

6 Antequam penitus absumentur cibi, qui domi reconduntur, Superiorem admoneat, ut alij coëmi tempestiue possint.

7 Curet concinnanda dolia, & purganda, cum opus est, ad nouum uinum infundendum: cuius rei, cum tempus impendet, Superiorem admonebit.

REGVLAE PRAEFECTI REFECTORII.

I VRET refectorium, & que eius usibus seruiunt, omnia esse quam mundissima.

2 Ne aqua manibus abluendis, aut mantilia ex tergendis desint, aduertat: horum autem (que bis in hebdomada saltem mutabuntur) alia sacerdotibus, alia non sacerdotibus destinata erunt.

3 Mappæ singulis saltem hebdomadis semel, mantilia uero, que singulis singula seruient, bis munda ponentur: omnia autem lintea numerato & accipiat, & reddat.

F 4 Cu-

4 Curet, ne uasa, & cetera in refectorio necessaria desint, & ut quam maxime munda sint: cultellos autem frequenter acuerere faciat.

5 Paruam mensam paratam habeat.

6 Signum campana temporibus suis dabit conueniendi ad primam, & secundam mensam, sed ante primum pulsus, (qui quarta parte hora secundum praecedat) a coquo intelligat, an sint omnia parata.

7 Mensae rebus necessarijs paratae esse debent, cum campana signum primo dabitur, quae autem ad potum pertinent, circa secundum signum apponantur, & aquae, ac uini uasa supra orbem collocentur.

8 Sit certus locus ijs, qui cura infirmarij subsunt quibus nihil, nisi quod ab eo perscriptum erit, apponat: ita tamen, ut sacerdotum locus a non sacerdotum distinctus sit. seruet autem cum omnibus aequalitatem, nisi secus necessitatis causa esset a superiore monitus sine cuius arbitrio, neque ientaculum, neque aliud quicquam ulli concedet.

9 Priusquam e mensa surgatur, inferantur orbem aliquod in mensam, ut quisque locum suum mundet. quamprimum uero pro secunda preparata omnia habuerit, signum campana dabit, providebitque ne desint, qui ministrare debent.

10 Quae ex mensis supersunt, colliget, atque illi tradet, ad quem id ex officio pertinet, siue coquus
is,

is, siue dispensator sit.

11 Nomina eorum, qui domi tam in refectorio, quam extra uescuntur, in quadam tabula habeat, & eos, qui cibum cepere, notabit, ut intelligat, quinam supersint, & coquum qui portiones distribuit, commonefaciet.

12 Mensis expeditis mappas plicabit, uerretque refectorium, & si quis inter comedendum silentium non seruauerit, aut aliquid minus modestum fecerit superiori significabit.

17 Sabbati uespere Ministrum roget, qui nam in prima, & secunda mensa sequenti hebdomadam ministraturi, dum lectores futuri sint, eosque faciat certiores.

14 Catalogum habeat rerum omnium, quae in refectorio seruiunt, ut cum ratio ab eo requireretur, in promptu sit, & in loco ad id designato eas custodiat.

15 Ad finem recreationis, quae una hora post primam mensam, altera post secundam a prandio, & a caena durare debet, distincta signa campana dabit.

R E G V

REGVLAE COQVI.

I N ijs omnibus, quæ ad suum munus
pertinent, munditiam seruet ipse, &
ab alijs seruandam curet, detque ope
ram, ut omnia recte, & opportune parentur, ea
presertim, quæ ad egrotos pertinent.

2 Carnes, pisces, & alia, quæ ad mensam portan
da sunt, dum secat, & distribuit, digitis minime con
trectet, sed fuscinula, aut cultello ad eam rem utatur.

3 Semihora, aut saltem quarta horæ parte, ante
quam in mensa sit sedendum, præparati cibi om
nes esse debent.

4 Circa qualitatem, & quantitatem portionum
ordinem a Superiore datum sequetur.

5 Coquere, aut aliud quippiam pro aliquo parti
culari parare neminem sinet, neque ipse faciet sine
Superioris facultate, infirmario tantum excepto.

6 Scriptum in codice habeat catalogum rerum
omnium, quarum est usus in coquina, quas ipse
seruare debet.

7 Diligenter aduertat, ne plura, quam necessa
ria sint, ligna comburantur: hanc similiter diligen
tiam in rebus, quas consumit, adhibebit, ne quid
non necessarium infumatur, ut religiosam pauper
tatem

ratem decet.

8. Quæ ex mensa supersunt, eique traduntur, conseruabit memor paupertatis, ut & domesticis, & externis pauperibus usui esse possint, iuxta ordinem Superioris.

9. Si quem haberet adiutorem, curet, ut eum uerbo, & exemplo suo ædificet, præsertim nouitios.

R E G V L A E

EXCITATORIS.

I **M**EDIA saltem hora parte ante catēros cubitum eat, eodemque temporis spatio ante alios mane surgat, & hora constituta campanam pulset, statimque ad omnia cubicula lumen deferens cunctos excitet, quod ut certius, & melius præstare possit, horologium excitatorium a Superiore habeat.

2. Quarta hora parte ab excitatione elapsa, cubicula rursus inuisat, ac si quos nondum surrexisse comperiat, superiori nunciet.

3. Post aliam quartam hora partem ad orationem pulsabit, ita ut ab excitatione ad orationis usque initium semihora intercedat: absoluto uero tempore orationi deputato, finis signum dabit.

Si

Par. 3. c. 2.
§. 2. & lit.
E. & par.
4. c. 10. §. 9.

4 Si quorum opera indigebit propter multitudinem eorum, quos excitare, aut uisitare debet, eos a Superiore petet, quos seruare easdem regulas curabit: si qui autem debiles, aut ualitudinarij erunt, eos iuxta ordinem Superioris excitabit.

5 Si quem uideret communem illam regulam minus obseruantem, qua omnes decenter cooperiti dormire iubentur, Superiorem monebit.

REGVLAE NOCTV
C V B I C V L A
V I S I T A N T I S.

p. 4. c. 10.
§. 3.
a p. 3. cap.
2. §. 2.

I ORA a Superiore praescripta ad no-
cturnum conscientiae examen pulsa-
bit, a transactoque quadrante si-
gnum dabit ad cubandum.

2 Elapsa quarta hora parte a cubandi signo, sin-
gula cubicula adibit, & an omnes ad lectum se re-
ceperint, ac lucernas extinxerint, uidebit: si quos
inuenerit extra lectum, aut qui lucernas non extin-
xerint, Superiori renunciabit.

DE

DE OBEDIENTIAE VIR

tute Epistola N. P. Ignatij.

IGNATIVS LOIOLA

fratribus Societatis IESV, qui sunt
in Lusitania gratiam, & amo-
rem Christi Domini
sempiternum.

MAGNAM animi uoluptatem capio fra-
tres in Christo carissimi, con assertur
ad me, quam acri studio, conatuque
ad summam uirtutis, ac diuini obse-
quij perfectionem enitamini, beneficio illius, qui
uos ut ad hoc uite institutum uocauit, sic in eodem
pro sua clementia retinet, dirigitq; ad beatum finē,
ad quem, qui sunt ab ipso electi, perueniunt. Atque
ego sane cum uos omnibus donis ornamentisque spi-
ritalibus perfectos, tum uero (quod alias ex me co-
gnouistis) in primis obedientie uirtute prestantissi-
mos esse cupio: idque non solum ob eximia que-
dam, ac singularia eius bona, que tot, tamque illu-
stribus sacrarum literarum testimonijs, atq; exem-
plis, in testamento aque nouo, ac ueteri comprobantur,
sed etiam quod (ut est apud sanctum Grego-
rium) Obedientia sola uirtus est, que uirtutes cate-

Lib. 35.
moral. ca.
10.

ras

Ad Thi-
lipp. 2.

Luc. 10.

ras menti inserit, insertas que custodit. Hac dum flo-
ruerit flore bunt procul dubio reliquæ, edent que fru-
ctus, quales & ego in animis uestris exopto, &
suo iure postulat is, qui humanum genus negle-
cta obedientiæ scelere afflictum, ac perditum sa-
lutari ipsemet obedientiâ reparauit, Factus obe-
diens usque ad mortem, mortem autem crucis.
Ab alijs religiosis ordinibus facilius patiamur
superari nos ieiunijs, uigilijs, & cætera uictus, cul-
tusque asperitate, quam suo quique ritu, ac discipli-
na sancte suscipiunt. uera quidem, ac perfecta obe-
dientiâ, abdicationeque uoluntatis, atque iudicij
maxime uelim fratres carissimi esse conspicuos, qui-
cunque in hac Societate Deo Domino nostro deser-
uiunt, eiusdemque Societatis ueram, germanam
que sobolem hac quasi nota distingui, qui nunquam
intueantur personam ipsam, cui obediunt, sed in ea
Christum Dominum, cuius causa obediunt. Si qui-
dem Superiori, nec si prudentia, bonitate, cæteris
ue quibuslibet diuinis donis ornatus, instructusque
sit, propterea obtemperandum est, sed ob id solum,
quod uices gerat Dei, eiusdemque auctoritate fun-
gatur, qui dicit, Qui uos audit, me audit, & qui
uos spernit, me spernit; nec contra sine consilio,
aut prudentia minus ualeat, quidquam iccirco de
obedientiâ remittendum, quatenus ille Superior est;
quando illius personam refert, cuius sapientiâ fal-
li non potest; supplebitque ipse, quicquid mini-
stro

stro defuerit; siue probitate, aliisque ornamentis careat, siquidem disertis uerbis Christus Dominus cum dixisset: Super Cathedram Moysi sederunt *Matth. 23* Scribae, & Pharisei, protinus addidit, omnia ergo, quaecumque dixerint uobis seruate, & facite: secundum opera uero eorum nolite facere. Quocirca sedulo uos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, ut Christum Dominum in Superiore quolibet agnoscere studeatis, in eoque diuina *Maieitati reuerentiam, atque obedientiam summam cum religione prestare. Quod uobis minus mirum uidebitur, si animaduuereritis praecipuum esse ab Apostolo, ut Superioribus etiam secularibus, ethnicisque pareamus, ut Christo, ex quo omnis potestas bene instituta descendit: sic enim scribit ille ad Ephesios, Obedite dominis carnalibus cum timore, & tremore in simplicitate cordis uestri, sicut Christo, non ad oculum seruientes, quasi hominibus placentes, sed ut serui Christi facientes uoluntatem Dei ex animo cum bona uoluntate seruientes sicut DOMINO, & non hominibus. Atque hinc existimare poteritis ipsi, cum se religiosus quispiam regendum, ac moderandum alteri tradidit, non solum ut Superiori, sed etiam nominatim ut Christi partes agentis; quo illum loco apud animum suum habere, utrum ut hominem, an ut Christi uicarium debeat intueri. Iam uero illud etiam uobis clare compertum esse, ac in animis uestris penitus*

Cap. 6.

nitus insidere uehementer cupio: infamam, & ualde
 imperfectam esse primam illam obedientie formam,
 quæ mandata duntaxat opere exequitur; nec uirtu-
 tis nomine dignam, nisi ad alterum gradum ascen-
 dat, qui uoluntatem Superioris suam efficit, & cum
 eaita concordet, ut non solum in effectu executio
 appareat, uerum etiam in affectu consensio: sicque
 idem uelit uterque, idem nolit. Atque propterea
 in sacris literis legimus, Melior est obedientia, quã
 uictima, si quidem (ut S. Gregorius docet) Per ui-
 ctimas aliena caro, per obedientiam uero uoluntas
 propria mactatur. quæ quidem pars animi, quoniam
 est adeo prestans, sic fit, ut eius oblatio Domino,
 ac Creatori Nostro per obedientiam facta magni sit
 aestimanda. Quanto in errore, quamque periculoso
 uersantur non dico solum ijs, qui in ijs, quæ ad car-
 nem, & sanguinem pertinent, sed illi etiam, qui in
 rebus alioquin admodum sanctis, ac spiritualibus,
 ut ieiunijs, precationibus, alijsue quibusuis pietatis
 operibus, fas putant a prescripto Superioris ac uo-
 luntate discedere. Audiant quod sapienter adnotat
 Cassianus in Collatione Danielis Abbatis: unum
 sane inquit, atque idem inobedientie genus est, uel
 propter operationis instantiam, uel propter otij de-
 siderium senioris uiolare mandatum: tamque dispen-
 diosum est, pro somno, quam pro uigilia, Monaste-
 rij statuta conuellere: tantum denique est Abbatis
 transire præceptum, ut legas, quantum si contem-
 nas,

2. Reg. 15.
 Lib. 35.
 moral. 6.
 10.

Col. 4.
 exp. 10.

nas, ut dormias. Sancta fuit actio Marthæ, sancta contemplatio Magdalena, sancta pœnitentia & lacrima, quibus pedes Christi Domini rigabantur: sed hæc omnia nimirum oportuit fieri in Bethania, quam uocem domum obedientiæ interpretantur, ut ea re, quemadmodum ait S. Bernardus, nobis significare uoluisse Dominus uideatur, Nec studium bonæ actionis, nec otium sanctæ contemplationis, nec lacrimam pœnitentis extra Bethaniam illi accepta esse potuisse. Quo circa uoluntates uestras, fratres carissimi, quoad eius fieri potest, omnino deponite: libertatem conditori uestro, quam uobis ipsemet elargitus est, in eius ministris libere tradite, ac dicite: nolite exiguum uestri arbitrij fructum putare, quod liceat uobis illud, a quo id accepistis, eidem per obedientiam plene reddere: quod cum facitis, non modo non perditis ipsum, uerum etiam augetis, atque perficitis, quippe qui uestras omnes uoluntates certissima rectitudinis regula moderemini uoluntate diuina, quam uidelicet interpretatur is, qui uobis Dei nomine præsidet. Itaque diligenter illud etiam cauendum est, ne Superioris ullo umquam tempore uoluntatem (quam ducere pro diuina debetis) ad uestram detorquere nitamini: id enim esset non uestram diuinæ conformare, sed diuinam uestræ uoluntatis norma regere uelle, eiusdem diuinæ sapientiæ ordinem inuertentes. Sane quam magnus est error, & quidem eorum, quos

G amor

In Sermo.
ad milit.
templ.
cap. 3.

In Sermo.
de trib. or-
din. eccles.
ad patres
in cap.

amor sui obcauit, obedientes existimare sese, cum Superiorem ad id, quod ipsimet uolunt, aliqua ratione pertraxerint. Sanctum Bernardum in hac re preclare exercitatum audite, Quisquis, inquit, uel aperte, uel occulte satagit, ut quod habet in uoluntate, hoc ei spiritualis pater iniungat, ipse se seducit, si forte sibi quasi de obedientia blandiatur: neque enim in ea re ipse Prelato, sed magis ei Prelatus obedit. Quae cum ita sint: quisquis ad obedientiae uirtutem uelit peruenire, oportet ad hunc secundum obedientiae gradum ascendat, ut Superioris non solum iussa exequatur, sed etiam eius uoluntatem suam faciat, seu potius suam exuat, ut diuinam a Superiore expositam induat. Qui uero se totum penitus immolare uult Deo, praeter uoluntatem, intelligentiam quoque, qui tertius & summus est gradus obedientiae, offerat necesse est: ut non solum idem uelit, sed etiam ut idem sentiat, quod Superior, eiusque iudicio subiiciat suum, quoad potest deuota uoluntas intelligentiam inflectere. Quae uis animi tamen si non ea, qua uoluntas pollet, libertate praedita est, atque ipsa natura fertur eius assensus in id, quod sibi ueri speciem praebet; tamen multis in rebus, in quibus uidelicet cognita ueritatis euidentia uim illi non infert, potest uoluntatis pondere in hanc potius, quam in illam partem inclinari. quae res cum incidunt, debet, quisquis obedientiam profitetur, inclinare sese in sententiam superioris: etenim cum

obedien-

obedientia sit quoddam holocaustum, quo totus homo sine ulla prorsus immutatione Conditori suo, ac Domino per manus ministrorum in caritatis igne immolatur, cumque sit eadem renunciatio quaedam integra, per quam omni suo iure sponte decedit religiosus, ut diuinae prouidentiae Superioris ductu gubernandum, ac possidendum ultro sese addicat, ac mancipet, negari non potest, quin obedientia comprehendat non solum executionem, ut imperata quis faciat, & uoluntatem, ut libenter faciat, sed etiam iudicium, ut quaecunque Superior mandet, ac sentit, eadem inferiori & recta, & uera esse uideantur, quatenus, ut dixi, ui sua potest uoluntas intelligentiam flectere. Utinam hanc mentis, ac iudicij obedientiam, ita & intelligerent homines, & exercerent, ut grata Deo est, ac omnibus, qui in religione uiuunt, necessaria. Nam ut in corporibus, globisque caelestibus, ut alius alium afficiat, moueatque requiritur, ut certa quadam conuenientia, ac ordine inferior orbis superiori subiciatur, sic in hominibus, cum alter alterius auctoritate mouetur, quod per obedientiam fit, oportet, ut is, qui ab alterius nutu pendet subseruiat, & obsecundet, ut uirtus ab imperante ad eum deriuetur, & influat. Haec autem obtemperandi, obsecundandique ratio constare non potest, nisi uoluntas, ac iudicium inferioris cum Superioris uoluntate, ac iudicio congruat. Iam uero si finis, &

causa obedientia spectatur quemadmodum uoluntas, ita & iudicium in eo, quod nobis conuenit, decipi potest. ergo sicuti ne uoluntas erret, cum Superioris uoluntate coniungitur, sic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiam conformanda

Prover. 3. est. Ne innitaris prudentia tuae, Sacrae literae monent, atque in rebus etiam humanis censent sapientes, uere prudentis esse sua ipsius prudentia minime fidere, praesertim in rebus suis, quarum homines animo per turbato fere boni iudices esse non possunt. Quod si in rebus nostris, alterius, etiam non superioris, iudicium, atque consilium nostro anteponendum est, quanto magis ipsius Superioris, cui nos, ut Dei uicem gerenti, ac diuinae uoluntatis interpreti moderandos tradidimus. In causis uero, per sonisque spiritualibus eo maior etiam cautio proculdubio est necessaria, quo grauius est spiritualis uiae periculum, cum sine frenis consilij discretionis in ea decurritur. qua de re commode Cassianus in

Coll. 2. ca.
11.

Collatione Abbatis Moysi, ait, Nullo alio uitio, tam praecipitem diabolus monachum pertrahit ad mortem, quam cum eum neglectis consilijs seniorum, in suo iudicio persuaserit, ac definitione, doctrinae confidere. Praeterea nisi haec obedientia iudicij existat, fieri non potest, ut uel consensus uoluntatis, uel executio talis sit qualem esse oportet: natura enim ita comparatum est, ut animi nostri uires, quae appetituae dicuntur, sequantur apprehensi-

hensuras, & nisi adhibita ui, uoluntas, iudicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quod si forte quis aliquo temporis spatio obediat per communem illam apprehensionem, qua censetur perperam etiam præcipienti parendum esse, certe id stabile, ac fixum esse non potest, atque ita perseverantia deficit, uel saltem obedientiæ perfectio, quæ in prompte, & alacriter obediendo consistit, non enim ibi potest esse alacritas, ac diligentia, ubi est animorum, sententiarumque dissensio. perit etiam exequendi studium, & celeritas, cum ambigitur, expediat nec ne facere quod iubemur, perit celebris illa obedientiæ cæca simplicitas, cum apud nos ipsos in questionem uocamus recte ne præcipiatur, an secus, atque etiam fortasse damnamus Superiorem, quod ea mandet, quæ nobis non ita iucunda sunt. perit humilitas, quoniam, & si ex altera parte paremus, ex altera tamen nosmetipsos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo, denique (ut summatim complectar) uirtutis huius uis omnis ac dignitas; succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, lassitudo, obmurmurationes, excusationes, aliaque uitia non sane leuia, quibus obedientiæ pretium, ac meritum prorsus extinguitur. Itaque sanctus Bernardus, de ijs, qui grauiter ferunt imperata minus sibi suauia, sic ait. Hoc si moleste cæperis sustinere, si diiudicare Prælatum. si murmurare in corde;

Serm. 3. de
Circumci-
sione.

etiam si exterius impleas, quod iubetur, non est hæc uirtus patientiæ, sed uelamentum malitiæ. Quod si pax, & tranquillitas animi queritur: certe hac non fruetur is, qui habet intra sese causam perturbationis, atque tumultus, dissensionem uidelicet iudicij proprij ab obedientiæ lege. Atque iccirco, tuendæ concordia causa, quæ societatis omnis est uinculum, tantopere hortatur Apostolus, ut idipsum omnes sapiant, & dicant, nimirum ut consentientibus & iudicij, & uoluntatibus mutuo foueantur, & conseruentur.

Rom. 15.
1. Cor. 6.
2. c. 13.
Philipp. 2.

Iam si unum eundemque oportet esse membrorum sensum, & capitis, facile cernitur utrum sit æquius, caput membris, an membra capiti consentire. Atque ex his quidem, quæ dicta, sunt hæcenus, satis apparet obedientia iudicij quam sit necessaria. Quam uero sit eadem ipsa perfecta, grata que Domino inde primum ostenditur, quod per eam præstantissima pars hominis, ac pretiosissima Domino consecratur: deinde quod obediens ita fit holocaustum uiuum, gratumque Maiestati diuina, cum nihil suimet omnino retineat: postremo quod magna est huius certaminis difficultas, frangit enim sese Dei causa obediens ipsemet, resistitque, naturali propensione, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendam, sequendamque sententiam. Ex his igitur rebus efficitur, ut obedientia tametsi
pro-

proprie uoluntatem perficere uideatur, quippe quā reddit ad nutum Superioris promptam, ac paratam, nihilominus ad intelligentiam quoque ipsam, ut diximus pertinere debeat, eamque inducere ad sentiendum idipsum, quod sentit Superior: sic enim fiet, ut omnibus connixi uiribus, & uoluntatis, & intelligentia ad executionem celerem, atque integram ueniamus. Videor mihi uos fratres carissimi audire dicentes: de uirtutis quidem huiusce necessitate iam non ambigere, illud uero, ut cognoscatis uehementer optare, quo pacto ad eius perfectionem peruenire possitis. Huic ego quæstioni cum Santo Leone, ita respondeo. Nihil arduum est humilibus, & nihil asperum mitibus, modo non desit uobis humilitas, non desit mansuetudo, non utique deerit Deo benignitas ad uos adiuuandos, ut quæ sibi promissistis, ea præstare possitis animo non solum æquo, sed etiam libenti. Præterea uobis tria nominatim propono, quæ ad obedientiam iudicij comparandam multum iuuant. Primum illud est ut, quemadmodum initio dixi, non intueamini in persona Superioris hominem obnoxium erroribus, atque miserijs, sed Christum ipsum, qui est sapientia summa, bonitas immensa, caritas infinita, qui nec decipi potest, nec uos uult ipse decipere. & quoniam conscij uobis inest, nos Dei amore iugum obedientia subiisse, ut in superioris uoluntate sequenda, uoluntatem diuinam

Part of
Serm. 5.
de Epiphania.

Cap. 3.

In tract.
de præcep.
& dispen-
sat.

Serm. 4.

de ieiunio

certius sequeremini; nolite dubitare, quin pergat fidelissima Domini caritas, eorum ministerio, quos uobis præfecit, uos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaque Superioris uocem, ac iussa non secus, ac Christi uocem excipite, siquidem Apostolus etiam in hanc sententiam scribens ad Colloenses, cum ad obtemperandum Præpositis subditos adhortatur, ait, Quodcumque facitis ex animo operamini sicut Domino, & non hominibus, scientes, quod a Domino accipiatis retributionem hereditatis, Domino Christo seruite. Sanctus uero Bernardus; siue Deus (inquit) siue homo uicarius Dei mandatum quodcumque tradiderit, pari profecto obsequendum est cura, pari reuerentia deferendum; ubi tamen Deo contraria non præcipit homo. Atque ita si non hominem externis oculis, sed Deum inspexeritis internis, haud sane graue fuerit uobis uoluntates uestras, atque iudicia conformare ad eam regulam actionum uestrarum, quam ipsimet elegeritis. Altera est ratio, ut quod Superior mandat, uel sentit defendere semper apud animos uestros studiose nitamini, improbare autem nequaquam, atque ad eam ipsam rem proderit bene animatos, affectosque esse ad id omne, quod ipse inserit: sic enim fiet, non solum ut sine molestia, sed etiam ut cum uoluptate letitiaque pareatis: nam (ut est apud Sanctum Leonem) Non dura ibi necessitate de ieiunio seruitur, ubi diligitur quod iubetur. Postrema subiiciendi

septimi
mensis .

bijciendi iudicij ratio est cum facilior, tutiorque, tum etiam apud sanctos Patres in more posita, ut statuas uobiscum ipsi, quidquid Superior præcipit, ipsius Dei præceptum esse, & uoluntatem, atque ut ad credenda, que catholica fides proponit, toto animo assensuque uestro statim incumbitis: sic ad ea facienda quæcunque Superior dixerit, cæco quodam impetu uoluntatis parendi cupide sine ulla prorsus disquisitione seramini. sic egisse credendus est Abraham, filium Isaac immolare iussus: sic noui testamenti tempore aliqui e sanctis Patribus ijs, quos commemorat Cassianus, ut Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, non reputabat utile ne esset, an inutile; ut cum aridum lignum tanto, ac tam diuturno labore per annum irrigauit; nec utrum fieri posset, nec ne, ut cum conatus est tam ex animo ingens saxum solus dimouere loco, quod ne multi quidem simul homines impellere potuissent, quod obedientie genus ipsis interdum miraculis diuinitus comprobatum uidemus, nam (ut alios taceam, quos ipsi non ignoratis) Maurus S. Benedicti discipulus, mandato Superioris lacum ingressus, nec mersus est: alius quidam a Superiore iussus leonam ad se ducere, illam cepit, atque perduxit. Est igitur hæc ratio subiiciendi proprii iudicij, ac sine ulla questione sancienti, & collaudandi apud se quodcunque Superior iusserit non solum sanctis uiris usitata, sed etiam perfectæ obedientie studiosis imitanda omnibus in rebus,

Gen. 12.

Lib. 4.
cap. 24.
& 26.Greg. 2.
dialog.
cap. 7.
In uitis
Patrum
a par. lib.
de obed.

bus, quæ cum peccato manifesto coniunctæ non sunt. Nec tamen iccirco uetamini, si quid forte uobis occurrat a Superioris sententia diuersum, idque uobis (consulto suppliciter Domino) exponendum uideatur, quominus id ad Superiorem referre possitis: uerum in hac re, ne uos amor uestri, iudiciumque decipiat, illa cautio est adhibenda, ut animo sitis, & ante, & post relationem æquissimo, non solum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, uel suscipiendam, uel deponendam, sed etiam ad approbandum, rectiusque putandum quidquid Superiori placuerit.

Atque hæc quæ de obedientia diximus, æque priuatis erga proximos Superiores, atque Rectoribus, Prepositisque localibus erga Prouinciales, Prouincialibus erga Generalem, Generali denique erga illum, quem Deus ipsi præfecit, nempe suum in terris Vicarium, obseruanda sunt, sic ut & ordinum perfecta distinctio, ac proinde pax retineatur, & caritas: sine qua nec Societatis nostræ, nec alterius cuiuslibet Sodalitij posset recta gubernatio conseruari. Nimirum hoc modo prouidentia illa diuina disponit omnia suauiter, infima per media, media per summa suos ad fines cuncta perducens. Hinc illa uidelicet in Angelis unius hierarchie ad aliam subordinata series, Hinc & celestium, & aliorum omnium, quæ cidentur corporum certis locis, ac sedibus inter sese

Sap. 2.

sese apta connexio, quorum conuersiones, ac motus ab uno mouente supremo gradatim omnes usque ad infimos rite proueniunt. Idem in terris cum in omni ciuitate bonis instituta legibus, tum uero in hierarchia Ecclesiastica cernitur, cuius omnia membra, & functiones ab uno Generali CHRISTI Domini nostri Vicario deriuantur, & quo accuratius hæc dispositio, & collocatio, custoditur, eo rector est gubernatio, & melior. contra uero huius ordinis negligentia quam graui incommoda multis hominum Societatibus importentur, nemo non uidet. Atque iccirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem, ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc uirtutem exerceri, uigereque percipio, quasi in ea Societatis nostræ bonum, ac salus uniuersa consistat. Quæ cum ita sint, ut unde exorsa est ibidem terminetur epistola, uos ego per Christum Dominum nostrum obtestor, qui sese nobis non modo præceptorem, sed etiam exemplar præbuit obedientiæ, ut ad eam uirtutem toto pectore incumbatis, & gloriosæ uictoriæ appetentes atque auidi, uosmetipsos superare, idest excelsiorem & difficiliorem animi partem, uoluntatem dico, atque iudicium expugnare, & subijcere studeatis, quo Dei Domini N. solida ueraque cognitio, atque amor uestros ad se animos penitus trahat, totoque uitæ huius, & quasi peregrinationis curricula

riculo usque eo gubernet, ac regat, dum vos demum aliosque complures uestra opera exemplo que adiutos ad ultimum & felicissimum finem, nimirum ad beatitudinem sempiternam perducat. Vestris ad Deum precibus me ualde commendo.

ROMA. VII. KAL. APRILIS.

M D LIII.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus
Ego licet
undecunq̄ue diuino tuo consp̄ctu
inagnissimus, fretus tamen pietate, ac
misericordia tua infinita, & impulsus tibi ser-
uendi desiderio; Voueo coram sacratissima
Virgine MARIA, & curia tua cælesti uniuersa,
Diuinæ Maieſtati tuæ, **PAVPERTATEM,**
CASTITATEM, & **OBEDIENTIAM** perpetuam
in Societate IESV: & promitto eandem
Societatem me ingressurum, ut uitam
in ea perpetuo degam, omnia intelligendo
iuxta ipsius Societatis Constitutiones.
A tua ergo immensa Bonitate, & Clementia
per IESV CHRISTI sanguinem, peto suppliciter,
ut hoc holocaustum in odorem suauitatis
admittere digneris; &, ut largitus es
ad hoc desiderandum, & offerendum,
sic etiam ad explendum, gratiam ubere
rem largiaris. Amen.

H

OMINES mundo crucifixos, & quibus mundus ipse fit crucifixus, uitæ nostræ ratio nos esse postulat: Homines, inquam, nouos, qui suis se affectibus exuerint, ut Christum induerent, sibi mortuos, ut iustitiæ uiuerent. Qui, ut D. Paulus ait, in laboribus, in uigilijs, in ieiunijs, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in Spiritu sancto, in caritate non ficta, in uerbo ueritatis se Dei ministros exhibeant: & per arma iustitiæ a dextris, & a sinistris, per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam, per prospera denique, & aduersa magnis itineribus ad caelestem patriam & ipsi contendant, & alios etiam, quacunq; possunt ope, studioque compellant maximam Dei gloriam semper intuentes. Hæc est summa, hic scopus nostræ Congregationis,

CATALOGVS

PROVINCIA RV M

SOCIETATIS IESV,

*& Collegiorum ac Domorum, So-
ciorumq; qui in vnaquaque
Prouincia sunt.*

IN ITALIA PROVINCIAE

Q V I N Q V E

PROVINCIA ROMANA.

ROMAE

Domus professa
Collegium Romanum
Collegium pœnitentiariæ
Domus probationis
Collegium Germanicum
Collegium Anglorum
Seminarium
Residentia Tusculana

Collegium	}	Lauretanum
		Florentinum
		Senense
		Perusinum
		Maceratense
		Tiburtinum
		Ricinetense
		Amerinum inchoatum

Sunt in hac prouincia
Socij. 479.

PROVINCIA SICVLA.

Messanæ	}	Collegium.
		Domus probationis.
Collegium	}	Panormitanum.
		Syracusanum.
		Catanense.
		Montis Regalis.
		Biunonense.
Collegium	}	Calactense.
		Rhiginum.

Sunt in hac prouincia
Socij 269.

PROVINCIA NEAPO-
LITANA.

Neapoli	}	Domus professa.
		Collegium Neapolitanum.
Collegium	}	Catacenſe.
		Nolanum cum Nouitiatu.
		Aletinum.
	}	Cirinolanum.

Sunt in hac prouincia
Socij 167.

IN INDIA ORIENTALI

PROVINCIA VNA.

Collegium { Goanum.
 { Cocinense.
 { Bazainense.
 { Salfettanum.
 { Malacense.
 { Bungenſe in Iaponia.

Residentia { Chorana.
 { D. Thomæ.
 { Damanenſis.
 { Tannenſis.
 { Bandoranenſis.
 { Caulana.
 { Trauancori.
 { Commorinenſis.
 { Manarenſis.
 { Sinenſis.
 { Aethiopica.

Iaponenſes { Ambrinenſis.
 { Sanctæ Trinitatis.
 { Meacenſis.
 { Emurenſis.
 { & aliæ quædam.

Sunt in hac prouincia
 Socij 236.

IN BRASILIA PRO-
 .R. O V I N C I A V N A .

	} Collegium	Bayacense.
		Fluminis Ianuarij.
		Pornambucense.
} Residencia		Portus securi.
		Spiritus sancti.
		Sancti Vincentij.
		Piratiningensis.
		Illearum.

Sunt in hac provincia
 Socij. 124.

IN HISPANIA
PROVINCIAE QVATVOR.

PROVINCIA TO-
LETANA.

Domus Professa Toletana.

{ Complutense.

{ Oropesanum.

{ Ocaniense.

{ Madritanum.

{ Placentinum.

Collegium {

{ Conchense.

{ Belmontense.

{ Sicuritanum.

{ Carauacense.

{ Huetense.

{ Murcianum.

Domus Probationis Villa regienfis.

Domus probationis Naualcarnera.

Suunt in hac prouincia
Socij 464.

PROVINCIA CA

STELLANA.

Vallisoleti { Domus professa.
 Collegium Valisoleti.
 Domus professa Burgenfis.

Collegium { Salmanticense.
 Medinense cum Nouitiatu.
 Segobiense.
 Pallentinum.
 Abulense.
 Lucroniense.
 Onnatense.
 Montis regalis.
 Legionense.
 Bellimarense.
 Numantinum.
 Compostellanum.
 Ouetense.

Domus probationis Villagarfia.

Sunt in hac prouincia
 Socij 476.

P R O V I N C I A O R A -

G O A N E N S I S .

Valentiæ { Domus Professa.
 Collegium Valentianum.

{ Barchinonense.

Collegium { Gandiense.
 Casaraugustanum.
 Maioricense.

Domus probationis Terraconensis.

I N S A R D I N I A .

Collegium { Sassaritanum.
 Calaritanum.
 Busaquense.

Sunt in hac prouincia

Socij 259.

PROVINCIA BOETICA.

Hispali { Domus professa.
 Collegium Hispalense.

Collegium { Triguerense.
 Gaditanum.
 Marcenense.
 Cordubense.
 Montelanum cum Nouitiatu.
 Granatense.
 Vaezanum.
 Malacense.
 Zerense.

Sunt in hac prouincia
 Socij 273.

IN INDIA OCCIDEN-
TALI

PROVINCIAE DVAE
PROVINCIA PERVANA.

Collegium	{	Limense.
		Cuschense.
		Ciuitatis Pacis.
Residentia	{	Potosina.
		Sancti Iacobi.
		Xuli.
		Panamana.

Sunt in hac prouincia
Socij 84.

PROVINCIA MEXI-
CANANA.

Mexici	{	Collegium Mexicanum.
		Domus probationis.
Collegium	{	Mechoacanum.
		Guaxacanum.
		Angelopolitanum.
Residentia		Hauana.

Sunt in hac prouincia
Socij 76.

IN GALLIA
PROVINCIAE DVAE.

PROVINCIA FRANCIAE.

- Collegium {
- Parisiense.
 - Mussipontanum.
 - Billoniense.
 - Niuernense.
 - Burdegalense.
 - Viridunense cum Nouitiatu.
 - Moriacense.
 - Bituricense.

Sunt in hac prouincia
Socij 244.

PROVINCIAE AQVITANIAE

- Collegium {
- Lugdunense.
 - Tolosanum.
 - Turnonense.
 - Auenionense cum Nouitiatu.
 - Rhutenense.
 - Camberiacense.

Sunt in hac prouincia
Socij 144.

IN BELGIO

PROVINCIA VNNA.

Collegium { Louaniense.
 Audomarense.
 Cameracense.
 Antuerpiense.
 Traiectense.
 Duacense.
 Brugense.

Domus Probationis Tornacensis.
 Residencia Leodiensis.

Sunt in hac prouincia
 Socij 154.

IN GERMANIA

PROVINCIAE TRES.

PROVINCIA RHENI.

Collegium { Coloniense.
 Maguntinum.
 Herbipolense.
 Spirense.
 Fuldense.
 Treuerense.
 Heiligenstadiense.

Sunt in hac prouincia
 Socij 234.

PROVINCIA GERMANTAE.

· SUPERIORIS.

Collegium { Dilingense.
 Ingolftadiense.
 Monachiense.
 Oenipontanum.
 Hallense.
 Lucernense.

Domus probationis Lanſpergenſis.

Reſidentia domus Auguſta.

Sunt in hac prouincia

Socij 170.

PROVINCIA AVSTRIAE.

Collegium { Viennense.
 Pragenſe.
 Olomucenſe.
 Gracenſe.

Domus probationis Brunenſis.

Sunt in hac prouincia

Socij 176.

IN POLONIA PRO-
VINCIA VN A.

Collegium { Brañspergense.
Pultouienſe.
Vilnenſe.
Poſnaniienſe.
Iaroslaiuenſe.

IN SVECIA.

Reſidentia Stochołmiienſis.

IN TRANSILVANIA.

Reſidentia Claudiopolitana.

Sunt in hac prouincia

Socij 225.

Sunt omnes Prouinciæ in uniuersa ſocietate uigintiuna.

Domus profeſſæ decem.

Collegia centum quadragintaquatuor.

Domus probationis ſeparatæ duodecim.

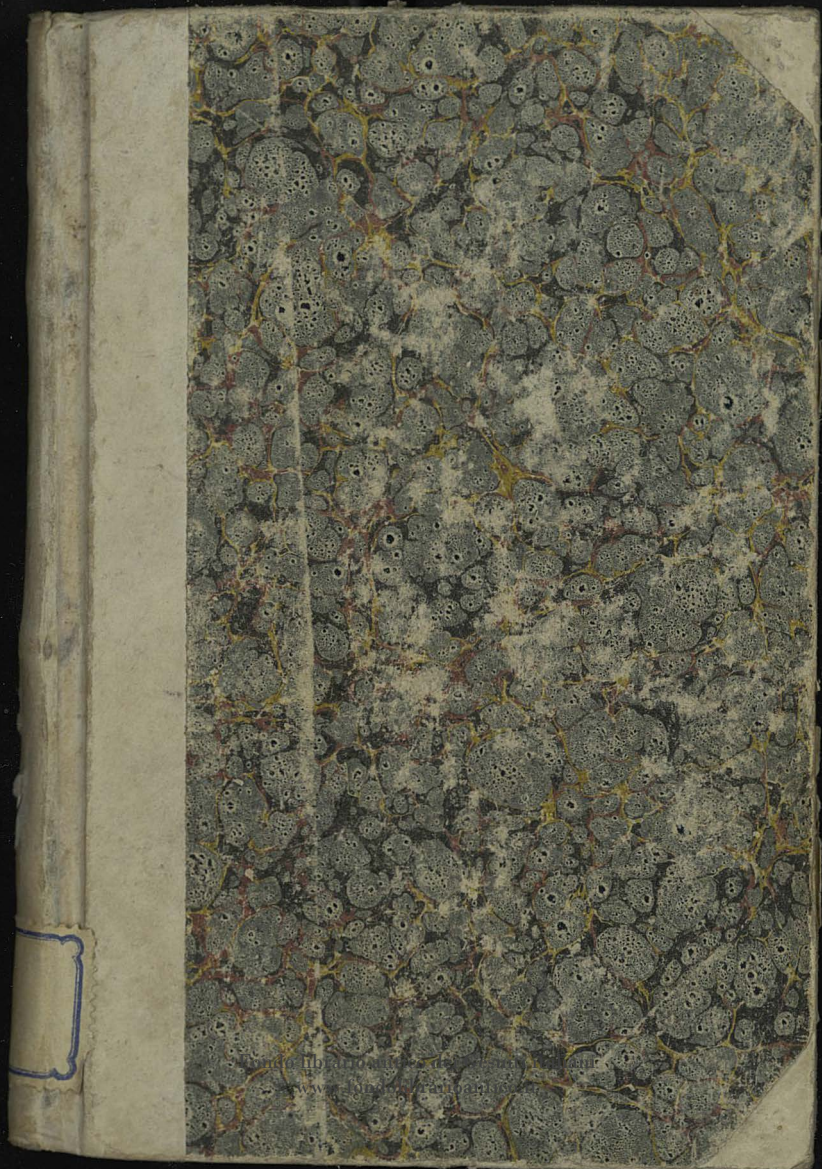
Reſidentie triginta tres.

Socij denique omnes 5165.

Anno M. D. LXXIX.

Libro stampato

di ...

Cinquecentina

n. 41/

09

